

HUMANISTINEN
AMMATTIKORKEAKOULU

OPINNÄYTETYÖ

Talkootyö muuttuvissa olosuhteissa

Sleyn valtakunnallisen Evankeliumijuhlan lasten varhaisnuorten ja perheiden ohjelman talkootyön organisoinnin kehittäminen

Terhikki Murtoo

Kansalaistoiminnan ja nuorisotyön koulutusohjelma (210 op)

11 / 2014

HUMANISTINEN AMMATTIKORKEAKOULU

Koulutusohjelman nimi

TIIVISTELMÄ

Työn tekijä Terhikki Murtoo	Sivumäärä 55 ja 10 liitesivua
Työn nimi Talkootyö muuttuvissa olosuhteissa – Sley'n valtakunnallisen Evankeliumijuhlan lasten, varhaisnuorten ja perheiden ohjelman talkootyön organisoinnin kehittäminen	
Ohjaava opettaja Juha Niiranen	
Työn tilaaja ja työelämäohjaaja Suomen Luterilainen Evankeliumiyhdistys, Saija Simanainen	
Tiivistelmä <p>Suomen Luterilainen Evankeliumiyhdistys Sley järjestää vuosittain viikonlopun mittaisen valtakunnallisen Evankeliumijuhlan. Juhla kiertää eri paikkakunnilla ja siihen osallistuu vuodesta riippuen noin 12 000 -14 000 kävijää. Pääosin talkootyönä toteutettu juhla tarjoaa ohjelmaa kaikenikäisille. Tämä opinnäytetyö käsittelee lapsille, varhaisnuorille ja perheille suunnatun ohjelman eli lastenjuhlan talkootyön organisointia. Tavoitteena on kartoittaa sen vahvuudet ja kehittämiskohteet sekä tarjota malleja kehittämisen avuksi.</p> <p>Talkootyö on vapaaehtoistyön muoto, jota määrittää lyhytkestoisuus. Vapaaehtoistyön motivaatiot ovat moninaisia. Koska vapaaehtoistyö on aina palkatonta, on sen tarjottava tekijälleen tyydytystä muilla tavoin. Talkootyöhön kuuluu luonteenomaisesti yhteisöllisyys ja muiden auttaminen. Yhdistyksen kannalta talkootyö tarjoaa toimintaa mahdollistavaa työvoimaa, mutta myös toimintaa jäsenille ja mahdollisille tuleville jäsenille. Talkootyön organisointiin onkin tärkeää panostaa, sillä se on yksi yhdistyksen toimintamuodoista ja voi toimia porttina jäsenyyteen. Lisäksi onnistunut talkootyön organisointi mahdollistaa tyytyväisten talkoolaisten järjestämisen onnistuneen lastenjuhlan.</p> <p>Opinnäytetyö selvittää Lahden 2014 Evankeliumijuhlan lastenjuhlan talkoolaisten näkemystä talkootyöstä ja pyrkii kehittämään sitä heidän ehdoillaan. Siksi työssä on laadullisten menetelmien avulla selvitetty talkoolaisten kokemuksia ja niiden perusteella etsitty organisoinnin vahvuudet ja kehittämiskohteet. Kehittämiskohteisiin on pyritty etsimään talkootyön kannalta mielekkäitä kehittämismalleja. Käytettyjä menetelmiä ovat eläytymismenetelmä, teemahaastattelut ja Webropol-kysely. Opinnäytetyö perustuu yhdeksään eläytymismenetelmällä tuotettuun tekstiin, neljään teemahaastatteluun ja kahdeksaan Webropol-kyselyn vastaukseen.</p> <p>Vapaaehtoistyöstä ja tapahtumajärjestämisestä on paljon kirjallisuutta. Talkootyön organisoinnista tietoa on paljon vähemmän. Koska talkootyö on osa sekä vapaaehtoistyötä että tapahtumajärjestämistä, on yllättävää, että siitä ei puhuta enempää alojen kirjallisuudessa. Koska Evankeliumijuhla on kiertävä tapahtuma, on sen organisointi paljon haastavampaa kuin vuosittain järjestettävän paikallaan pysyvän tapahtuman. Opinnäytetyö valottaa vaihtuvissa olosuhteissa toteutettavaa talkootyön organisointia ja tarjoaa siten järjestöalalle uutta näkökulmaa.</p> <p>Opinnäytetyö helpottaa lastenjuhlan talkootyön organisointia jatkossa. Se kertoo, mikä Lahdessa oli hyvin ja mitä pitää kehittää sekä miten sitä voidaan kehittää. Lastenjuhlan talkootyön organisoinnin vahvuusiksi paljastuivat osaavat ihmiset ja positiivinen ilmapiiri talkoissa. Suurimpana haasteena esiin nousi tiedonkulku. Tiedon tavoitettavuuden parantamiseksi voidaan toimintaa muuttaa läpinäkyvämmäksi. Tekijä on opinnäytetyön pohjalta toteuttanut Pienin askelin kohti lastenjuhlaa -mallin, joka selvittää lastenjuhlatalkoiden kaikki vaiheet ja tarjoaa kehitetyt ehdotukset haasteiden vastauksiksi. Näin opinnäytetyön jalkautumista käytäntöön voidaan vahvistaa.</p>	
Asiasanat talkoot, vapaaehtoistyö, organisointi	

HUMAK UNIVERSITY OF APPLIED SCIENCES

Name of the Degree Programme

ABSTRACT

Author Terhikki Murtoo	Number of Pages 65
Title Episodic voluntary work in changing circumstances – Developing the voluntary work in children's, pre-teens' and families' program at the LEAF National Gospel festival	
Supervisor Juha Niiranen	
Subscriber and Mentor Suomen Luterilainen Evankeliumiyhdistys, Saija Simanainen	
Abstract <p>The Lutheran Evangelical Association of Finland LEAF organizes an annual weekend-long National Gospel festival. The Festival is organized in different locations every year with 12 000 -14 000 participants. The Festival, which offers program for all age groups, is mainly carried out by volunteers. This thesis deals with organizing voluntary work in the program for children, pre-teens and families, which is hence referred to as the children's festival. The aim is to identify the strengths and development areas, as well as to provide models for development.</p> <p>Communal work is a form of episodic voluntary work. Volunteers' motivations are varied. Since volunteering is always unpaid, it must be satisfactory in other ways. Helping others and the sense of community are typical for communal work. Voluntary work offers free manpower for the association as well as activities for the members and possible future members. It is important to invest resources to organizing communal work because it is an activity form of the association and may function as a gateway for membership. Successful organization of volunteers results in satisfied volunteers and successful children's festival. The final thesis deals with the research that was done with volunteers in Lahti Gospel Festival 2014. It aims to clarify how the volunteers saw the organizing and to find ways to develop voluntary work from the volunteers' point of view and on their terms.</p> <p>Qualitative methods are used to find out volunteers' experiences. The strengths and development areas of the voluntary work are based on those results. Meaningful development models are sought for the development challenges. The methods used in the research are the method of empathy-based stories, interviews and Webropol questionnaire. The study is based on nine texts produced with the method of empathy-based stories, the four interviews, and eighteen online survey answers.</p> <p>There is lot of literature about volunteering and event management. There is not much about communal work. Since communal work is a part of volunteer work and event management, it is surprising that it is not spoken anymore in the literature. As the Gospel Festival is organized in different towns every year, the organizing is much more challenging compared to it being held stationary. This thesis sheds light on the organizing of implemented voluntary work in changing conditions and thus offers a new perspective for the professional sector.</p> <p>The thesis aims to facilitate the managing of voluntary work in the children's festival by telling what went well in Lahti and what needs to be developed and how. The strengths of the organizing the voluntary work were skilful people and the positive atmosphere. The main challenge was the flow of information. To improve the flow of information the operation can be made more transparent. Based on the theses, the author has written Pienin askelin kohti lastenjuhlaa (Small steps to the children's festival) -model which introduces all the stages of how the children's festival is done and offers development suggestions where those are needed. The model makes the information of the theses more practical and it supports the introduction.</p>	
Keywords Communal work, Voluntary work, Organizing	

SISÄLLYS

TIIVISTELMÄ

1 JOHDANTO	5
1.1 Jos homma kerran hoituu, miksi pitää kehittää?	6
1.2 Miksi minä, miksi tämä?	7
2 TALKOOTYÖ	9
2.1 Talkootyön anti tekijälleen	10
2.2 Talkootyö järjestölle	12
2.3 Lastenjuhlatalkoot	13
3 KEHITTÄMISKYSYMYKSET JA MENETELMÄT	14
3.1 Webropol-kysely	15
3.2 Eläytymismenetelmä	18
3.3 Tarkkailijasta haastattelijaksi	19
3.4 Aineiston analyysi – Havaintojen palapeli	20
4 RESURSSIT	25
4.1 Ihmiset	25
4.2 Aika	26
4.3 Resurssien hallinta	28
5 TIETO	28
5.1 Lastenjuhlatoimikunnan sisäinen tiedonkulku	30
5.2 Vapaaehtoisten rekrytointi	32
5.3 Tiedon kulku talkoolaisille	35
5.4 Tiedonkulku jatkuvan kehittämisen näkökulmasta	36
6 VUOROVAIKUTUS JA SISÄINEN KOKEMUS	37
6.1 Talkoolaisen sisäinen kokemus	38
6.2 Vuorovaikutus	41
6.3 Kokemusten summa	44
7 JOHTOPÄÄTÖKSET	44
7.1 Lastenjuhlan talkootyön organisoinnin kehittämiskohteet	45
7.2 Lastenjuhlan talkootyön organisoinnin vahvuudet	47
7.3 Näkökulma, luotettavuus ja yleinen merkitys	48
7.4 Pienin askelin kohti lastenjuhlaa	49
LÄHTEET	52
LIITTEET	56

1 JOHDANTO

Suomen Luterilainen Evankeliumiyhdistys, Sley, järjestää vuosittain valtakunnallisen Evankeliumijuhlan. Juhla järjestetään joka vuosi eri paikkakunnalla ja se pitää sisällään useampia rinnakkaisia ohjelmia. Rinnakkaisohjelmat tarjoavat erilaista sisältöä eri-ikäisille juhlijolle. Opinnäytetyöni kartoittaa Evankeliumijuhlan lastenjuhlan eli lasten, varhaisnuorten ja perheiden ohjelman talkootyön organisoinnin toimivia käytäntöjä ja kehittämiskohteita. Asiaa lähestytään puhtaasti talkootyön kannalta, puuttumatta ohjelmasisältöihin. Kehittämiskohteisiin etsin optimaalisia toimintamalleja pyrkien kuuntelemaan talkoolaisten näkemyksiä ja soveltaen yhdistämällä sitä olemassa olevaan tietoon.

Opinnäytetyöni tilaaja Sley on yli 140 vuotta vanha yhdistys, joka on perustettu Evankelisen herätysliikkeen keskusjärjestöksi. Järjestön tavoitteena on levittää evankeliumia niin kotimaassa kuin ulkomaan lähetyskohteissakin. Toimintaa ohjaavat arvot ovat sanomauuskollisuus, innostavuus ja turvallisuus. Sanoma on perinteisen luterilainen ja siinä korostuvat ilo, rauha ja luottamus Jumalan sanaan. Evankeliumijuhla on yhdistyksen vuoden päätapahtuma ja se järjestetään aina viikko juhannuksen jälkeen. (Suomen Luterilainen Evankeliumiyhdistys pähkinänkuoressa 2014.)

Evankeliumijuhla on ollut osa Sleyn toimintaa jo vuodesta 1874. Vuoteen 1965 asti juhla, muutamaa poikkeusta lukuun ottamatta, järjestettiin aina Helsingissä. Tämän jälkeen tapahtuma lähti kiertämään eri paikkakuntia ympäri Suomen. (Evankeliumijuhlat kautta aikojen 2014.) Nykyisin siis Evankeliumijuhla toteutetaan joka vuosi eri paikkakunnalla. Kävijöitä viikonlopun aikana on noin 12 000 -14 000. Vaihtuvat olosuhteet luovat haasteen. Joka vuosi paikka, tilat ja paikalliset yhteistyötahot ovat erilaiset. Esimerkiksi Lahden juhlan järjestäjiä olivat Sley, Lahden seurakuntayhtymä ja Lahden kaupunki. Koska paikka on joka vuosi eri, on myös talkoolaisten joukossa suuri määrä uusia kasvoja. Vaihtuvat kasvot tuovat vuosittain uusia ideoita, mutta vaativat paljon perehdytysresursseja. Haasteista huolimatta Evankeliumijuhla on saatu kunnialla järjestetyksi jo kymmenien vuosien ajan.

1.1 Jos homma kerran hoituu, miksi pitää kehittää?

Evankeliumijuhla saadaan varmasti järjestetyksi ja lastenjuhla toteutetuksi ilman kehittämistyötä. Se ei kuitenkaan olisi mahdollista ilman suurta joukkoa talkoolaisia. Vapaaehtoistyöhän mahdollistaa monia yhdistyksen toimintoja, joita ei palkkatyöllä olisi varaa teettää. Talkoolaiset näkevät juhla järjestelyn omasta näkökulmastaan, mikä on yhdistyksen toiminnan kannalta merkityksellistä usealla tavalla. Yhtäältä talkoolaiset ovat yhdistyksen voimavara, jolla juhla voidaan mahdollistaa, toisaalta he ovat yhdistyksen jäseniä tai potentiaalisia tulevia jäseniä. Vapaaehtoistyön organisointi on yhdistyksen kehittämisen kannalta tärkeää (Harju 2007, 18; Tennilä 2010, 5). Lastenjuhlatalkoot voivat toimia ”sisäänheittotuotteena”, jolla vapaaehtoiset sitoutuvat yhdistyksen toimintaan jatkossakin. Talkootyön tutkiminen auttaa tämän ”tuotteen” kehittämisessä ja onnistuneen lastenjuhlan järjestämisessä.

Kulttuurin muutos näkyy järjestötyössä aktiivijäsenten vaihtumisena valikoivampiin ”asiakkaisiin”, jotka haluavat ilman suurempaa sitoumusta henkilökohtaisten intressien mukaan osallistua vain tiettyihin toimintamuotoihin. (Jurvansuu 2002, 137; Harju 2004, 15). Menestyksekkään yhdistystoiminnan varmistamiseksi tulee tarvittaessa osata reagoida ympäristön ja kulttuurin muutoksiin (Harju 2007, 19). Toimintojen kehittämällä voidaan myös poistaa turhaa työtä ja helpottaa talkoisiin lähtöpäätöstä. Kynnys järjestön toimintaan mukaan lähdölle olisikin saatava mahdollisimman alas (Jurvansuu 2002, 138).

Lyhytaikainen sitoutuminen helpottaa työhön lupautumista. Yhdistys saa tilaisuuden vakuuttaa talkoolaisen toiminnan mielekkyydestä. On viisasta kartoittaa yhdistyksen vapaaehtoistyön tilaa tekijöiden kannalta, sillä monet jättävät vapaaehtoistyön juuri sen huonosti toteutetun organisoinnin vuoksi (Harju 2007, 18). Jos talkoolainen saa työstä tarvitsemiaan merkityksiä ja sisältöjä, hän voi jatkossakin haluta osallistua yhdistyksen toimintaan aktiivisemmin (mt., 141). Lisäksi talkoolaisen tyytyväisyys heijastuu muihin talkoolaisiin, juhluvieraisiin ja sitä kautta koko juhlan tunnelmaan. Talkoissa työskentelevä edustaa juhlassa vieraillevalle yhdistystä ja vaikuttaa näin hänen käsitykseensä siitä (Pukkila 2007, 85; Andersson 2004, Van der Wagen 2007, 12 mukaan). On siis useita syitä miksi talkootyön organisointiin kannattaa panostaa.

Tutkimustieto vapaaehtoistyöstä ei ole suoraan sovellettavissa talkootyöhön, joka kyllä on vapaaehtoistyön osa-alue, mutta jota määrittää vahvasti lyhytkestoisuus. Talkootyöstä tutkittua tietoa ei taas juuri tunnu olevan tarjolla. Siksi tarkoitukseni on ensin määrittää talkootyön organisoinnin kannalta oleellisia elementtejä. Sen jälkeen kartoitan tietoa talkoolaisten kokemuksista ja ajatuksista työn organisointiin ja mielekkyyteen liittyen. Vapaaehtoistyöhön ja tapahtumajärjestämiseen liittyvää aiempaa tutkimustietoa voidaan tässä vaiheessa alkaa soveltaen yhdistää oman tutkimukseni antamaan tietoon. Näiden pohjalta voidaan määritellä lastenjuhlan talkootyön organisoinnin vahvuuksia ja kehittämistarpeita. Kehittämistarpeisiin pyrin löytämään kestäviä ratkaisuja, jotka ovat mielekkäitä sekä talkoolaisten että muun yhdistyksen kannalta.

Opinnäytetyö ohjaa hyvien käytäntöjen säilyttämistä ja tarjoaa kehityskohteille mahdollisia uusia toimintamalleja. Hyviä käytäntöjä tulee mallintaa, jotta ne saadaan helpommin järjestelmällisesti hyödynnetyksi (Harju 2004, 14). Oleellista on myös se, että työn laatua jatkossakin tarkkaillaan suunnitellummin ja epäkohtiin pyritään löytämään optimaalisia toimintatapoja, jotka palvelevat sekä työn tavoitetta että talkoolaisten tarpeita.

1.2 Miksi minä, miksi tämä?

Olen mukana vuoden 2015 Evankeliumijuhlan lastenjuh latoimikunnassa. Tähän tehtävään olen tosin lupautunut vasta opinnäytetyön tilaamisen jälkeen. En ole koskaan aiemmin toiminut talkoolaisena lastenjuhlan järjestelyissä. Muutamana vuonna olen tehnyt rivitalkootyötä Evankeliumijuhlan järjestelyjen muilla osa-alueilla, kuten täyttämällä kioskeja ennen juhlan alkua tai myymällä leivoksia ja kahvia. Vaikka olen nauttinut tekemistäni talkoista valtavasti, olen samalla myös huomannut, että niiden organisoinnissa olisi ollut kehitettävää. Nämä kokemukseni talkootyöstä nousivat mieleeni, kun minulta tiedusteltiin halukkuuttani tehdä opinnäytetyö Evankeliumijuhlan lastenjuhlaan liittyen. Ehdotinkin, että rajaisin työni käsittelemään nimenomaan talkootyön organisointia.

Organisointi on lähellä sydäntäni. Nautin hioa käytäntöjä ja toimintoja optimaaliseksi. Tämä kiinnostukseni organisointiin syttyi ollessani töissä Espanjassa hotellissa vapaa-ajanohjaajana (animadora). Työ vaati tarkkaa suunnittelua, koska neljän hengen tiimimme vastasi koko 268 huoneen hotellikonaisuuden vapaa-ajanohjelman organisoinnista kuutena ja puolena päivänä viikosta, aamupäivästä puoleen yöhön. Maksaville hotellin asiakkaille kaiken tuli näyttäytyä toimivana viihdyttävänä kokonaisuutena, jossa henkilökunta ohjasi toimintaa leppoisan kevyessä tunnelmassa. Laadukas ohjelma ei ollut mahdollista 40 tunnin työviikoilla. Merkittävänä organisoinnillisena haasteena olikin saada työtunnit mahdollisimman alas ja asiakkaiden viihtyvyyden taso mahdollisimman ylös.

Organisoinnillisten haasteiden selvittäminen tarjoaa mielenkiintoisen palapelin, jonka toki voi koota monella tavalla, mutta sen ratkaisun kauneus on sidoksissa sen toimivuuteen. Organisointi toimii hyvin, kun se muuttuu huomaamattomaksi osaksi toimintaa. Tämänhetkisessä työssäni koululla olen organisoinut paljon teemapäiviä, joissa oppilaat pitää jakaa ryhmiin, jokaisella ryhmällä pitää olla aikataulut, toimintapisteet, ohjaavat henkilöt, ruokailuajat ja niin edespäin. Opinnäytetyössä haasteenani on tietynlainen sivullisuus. Omalla työpaikalla on helppo ottaa huomioon kaikki vaikuttavat seikat. Vaikka olen perehtynyt aiheeseen ja saanut paljon tietoa lapsi-, varhaisnuoriso- ja perhetyön vastaavalta sihteeriltä, on tilanne silti täysin eri kuin jos olisin työskennellyt lastenjuhlan parissa. Eskola (2001) puhuu niin kutsutusta hiljaisesta tiedosta, jota ei voi jakaa toiselle, vaan sen voi saada vain kokemuksen kautta (Jurvansuu 2002, 134). Opinnäytetyöni aiheeseen minun pitää löytää keinoja, jotta itse saisin mahdollisimman kattavan kokonaiskuvan siitä, millaiset seikat ohjailevat lastenjuhlan talkootyön organisointia.

Opinnäytetyössäni tulen esittelemään tapoja, joilla toimintaa voidaan kehittää. Tämän työn ohessa kokoan tilaajalle Pienin askelin kohti lastenjuhlaa -mallin, johon on koottu lastenjuhlan järjestelyn toimivat käytännöt ja luotu uusia kehittämistyön tuloksena. Vaikka Pienin askelin kohti lastenjuhlaa -malli perustuu opinnäytetyössä tuotettuun tietoon, on se täysin erillinen kompaktimpi kirjallinen tuotos, joka helpottaa tiedon käyttämistä ja toimintamallien jalkauttamista työn tilaajan tarpeisiin. Opinnäytetyö on Pienin askelin kohti lastenjuhlaa -mallin äiti ja näin ollen edellytys sen syntymiselle.

2 TALKOOTYÖ

Sana työ tarkoittaa puhekielessä usein synonyymiä sanalle palkkatyö. Työtä voidaan kuitenkin tehdä myös vapaaehtoisuuden pohjalta. Vapaaehtoistyökin voidaan erottaa kahteen, ei-selvärajaiseen ryhmään: konsistenttiseen vapaaehtoistyöhön, joka viittaa sitoutuneeseen pitempiaikaiseen vapaaehtoisuuteen ja episodiseen vapaaehtoistyö, joka on lyhytaikaista (Cnaan & Handy 2005). Talkootyö kuuluu ensisijaisesti episodiseen vapaaehtoistyöhön. Wikipediassa, jonka tässä ajattelen muokattavuutensa ansiosta edustavan jonkinlaista yleistä käsitystä, talkoot määritellään usein kertaluonteiseksi perinteiseksi naapuriavun muodoksi, johon liittyy vahva yhteisöllisyyden tunne (Wikipedia 2014). Vapaaehtoisuuden lisäksi talkootyötä määrittää siis lyhyt sitoutuminen ja yhteisöllisyys. Vaikka vapaaehtoistyö on usein yhteisöllistä, sitä voi tehdä myös yksin. Onnistuneissa talkoissa on aina enemmän kuin yksi talkoolainen.

Talkootyöllä autetaan muita ja se on aina palkaton. Perinteisesti talkootyöhön liittyy vastavuoroisuuden periaate niin, että talkoolainen on voinut puolestaan tarvittaessa luottaa muiden apuun. Vähäosaisten ja hädänalaisten auttamisessa tätä periaatetta ei kuitenkaan ole noudatettu. (Pukkila 2007, 9; 17.) Viime vuosikymmeninä suuntaus on koko vapaaehtoistyön kentällä ollut enenevässä määrin altruismista kohti oman hyödyn tavoittelua. Järjestötoiminnassa ollaan mukana silloin, kun siitä on itselle jollakin tavalla hyötyä. (Harju 2004, 12 -15.)

Koska monilla ihmisillä on kiire ja he odottavat vapaaehtoistyön palvelevan omia tarpeitaan, on heidän vaikea löytää aikaa ja halua vapaaehtoistyöhön sitoutumiselle. Vapaaehtoistyön episodisuus palvelee henkilöitä, jotka

- haluavat sitoutua vain lyhyeksi ajaksi
- haluavat harrastuneisuuskokemusta
- ovat liian kiireisiä pitkään sitoutumiseen
- haluavat muusta syystä tehdä vapaaehtoistyötä vain lyhytaikaisesti
- ovat kiinnostuneita saamaan tehokasta vastinetta uhraamalleen ajalle (opin- näytetyön tekijän mukailen suomentama Krogel & Catchpole 2009.)

Episodisena vapaaehtoistyön muotona talkootyöllä on siis tilauksensa monen nykyaikaisen länsimaisen vapaaehtoisen elämässä.

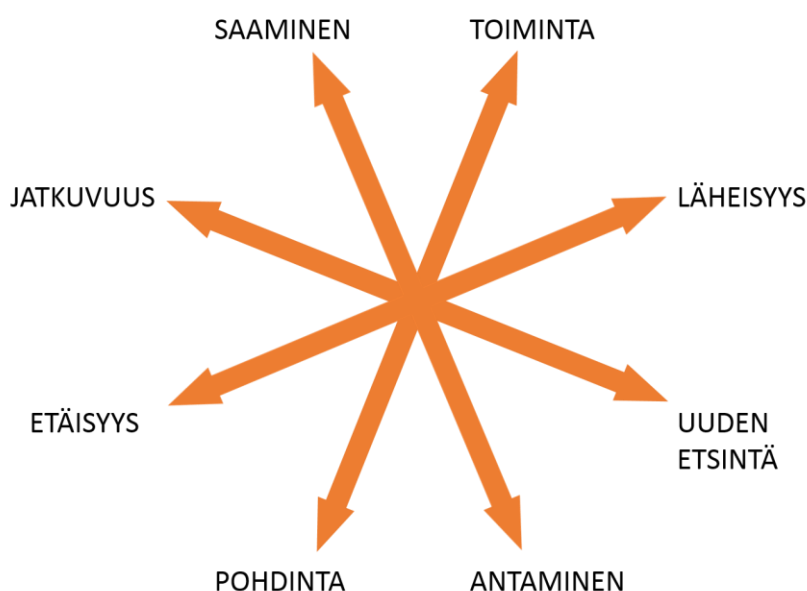
Ajat saattavat kuitenkin olla muuttumassa. Yksilöllisyyden kulttuuri on mahdollisesti väistymässä ja tilalle on astumassa uusi aikakausi. Vaikka tämän uuden ajan ideologioita onkin liian varhaista nimetä, on kuitenkin merkkejä siitä, että yksilöllisyyden ihannoiti on tulossa tiensä päähän. (Sulkunen 2009, Eräsaaren 2010 mukaan; Ketokivi 2002, 30 -32.) Yksilöllisyyden kulttuuri onkin tavallaan suosinut talkoo- ja muuta episodista vapaaehtoistyötä. Vaikka tulevaisuudessa vapaaehtoisuus painottuisi pitkäaikaiseen vapaaehtoistyöhön, on episodisella vapaaehtoistyöllä hyvä asema, sillä sijoittamalla lyhytaikaiset projektit peräkkäin voidaan halukkaille tarjota pidempiaikaista vapaaehtoistyötä. Episodisella vapaaehtoistyöllä on näin mahdollista ratkaista vapaaehtoistyön sitoutumiseen liittyviä haasteita. Sen tarjoamien etujen optimaaliseen hyödyntämiseen voidaan vaikuttaa työn organisoinnin kehittämällä.

Talkootyöllä toteutettava tehtävä on usein määrittävänä tekijänä työn kestolle. Vaikka talkootyössä sitoudutaan yleensä vain yhteen selkeätavoitteiseen kohteeseen, on talkootyötä usein tarjolla jatkumona, kuten esimerkiksi vuosittain järjestettävät taloyhtiön pihatalkoot tai vanhempainyhdistyksen joulumyyjäiset. Vapaaehtoistoiminnan vapaaehtoisuus, joustavuus, vapaamuotoisuus ja riippumattomuus ovat sen vahvuuksia, mutta myös heikkouksia, sillä ne ovat uhka toiminnan jatkuvuudelle (Yeung 2005a, 83).

2.1 Talkootyön anti tekijälleen

Talkootyön sitoutumisen lyhytkestoisuus tekee siitä helpommin lähestyttävän kuin monista muista vapaaehtoistyön muodoista. On helpompi lupautua vain muutamaksi tunniksi yhtenä tai kahtena päivänä kuin miettiä aikataulujensa joustavuutta pidemmällä aikavälillä. Kuitenkaan ei pelkkä lyhytkestoisuus voi toimia motiivina vapaaehtoistyöhön lähtemisessä. Kaikilla ihmisillä on oma muuttuva motiivien kirjo (Yeung 2005a, 98). Läheskään kaikki eivät voi toteuttaa itseään työelämässä. Vapaaehtoistyö voi tarjota vastapainon palkkatyölle ja tilaisuuden tehdä jotakin mielekästä yhdessä muiden kanssa. Kun sydän on mukana, voidaan asiat kokea henkilökohtaisemmin ja voimakkaammin. (Harju 2007, 13.) Motivaatio ja sitoutuminen limittyvät toisiinsa

niin, että toiminnan aloittamisen ja jatkamisen motivaatiota on todennäköisesti mahdoton täysin erottaa toisistaan (Yeung 2005a, 87). Yhdistyksellä tulisi olla erilaisia työmuotoja, ja sen järjestämän toiminnan tulisi olla monipuolista. Siten se voi tarjota mahdollisimman monille kiinnostavaa toimintaa, jonka vuoksi he haluavat sitoutua yhdistykseen (Jurvansuu 2002, 149.)

Kuvio 1. Yeungin Vapaaehtoismotivaation timanttimali

Yeung on kartoittanut vapaaehtoistyön motivaatioita. Tutkimuksensa pohjalta hän on luonut kuvion 1 mukaisen timanttimalin, joka muodostuu neljästä vapaaehtoistyön motivaation ulottuvuudesta. Vaikka timanttimali saattaa ensin hämmentää vastakkainasetteluillaan, eivät sen motivaation ulottuvuuksia ilmaisevien janojen päät olekaan toisiaan poissulkevia. Antaessaan voi saada, toimiessa voi pohtia, läheisyyden tunteminen voi vaatia mahdollisuutta ottaa etäisyyttä, uutta voi etsiä samalla, kun varmistaa jatkuvuutta. Yeungin vapaaehtoismotivaation timanttimali-teorian mukaan kaikki vapaaehtoistyön motivaatiot voidaan sijoittaa timanttimaliin. Jokainen voi sijoittaa omat motivaationsa janoille sen mukaan, kuinka suurina tekijöitä janan ääripäät ovat hänelle. Jokaiselle janelle sijoitetut pisteet voidaan yhdistää viivalla ja mallintaa näin henkilön vapaaehtoisuuden motiiveja. (Yeung 2005b, 104 -123.)

Koska työelämä on monille vaativaa ja perinteiset yhteisöt yhä rikkonaisempia muun muassa avioerojen ja muuttoliikkeen myötä, ihmiset tarvitsevat toisiaan enemmän

kuin ehkä koskaan (Hiilamo & Hiilamo 2007, 10 -11). Vapaaehtoistyö tarjoaa parhaimmillaan paljon iloa ja yhteisöllisyyttä, jossa ihminen tulee kohdatuksi. Vapaaehtoistyöllä on myös terveyttä edistäviä vaikutuksia (Väntänen & Rehnström 2012, 13.) Sosiaalinen pääoma, jota vapaaehtoistyö kartuttaa edistää taloudellista hyvinvointia (Hiilamo ym. 2007, 98 -99). Putnamin (1999) mukaan kulttuurinen ja uskonnollinen toiminta, jotka ovat perinteisiä vapaaehtoisuuden kenttiä, ovat tärkeässä asemassa sosiaalisen pääoman kartuttamisessa (Niemelä 2000, 376). Vapaaehtoistyöllä on tekijälleen paljon kauaskantoisemmat myönteiset vaikutukset kuin voisi kuvitella.

2.2 Talkootyö järjestölle

Jos talkootyön merkitys tekijälleen on monitahoinen, ei se järjestöllekään ole vain työpanos, joka saadaan ikään kuin ilmaiseksi Evankeliumijuhlan järjestämisen mahdollistamiseen. Juhlatalkoot tarjoavat ihmisille mahdollisuuden rajattuun talkookokemukseen ilman suurempaa sitoutumista. Talkootyöhön juhlaan tulee muun muassa uusien yhteistyötahojen kautta henkilöitä, joille Sley'n toiminta ei ole entuudestaan tuttua. Talkootyö tarjoaa heille suoran näkymän pintaa syvemmälle, minkä perusteella he luontaisesti tekevät johtopäätöksiä yhdistyksestä, sen toiminnan mielekkyydestä, järjestön edustamien arvojen sisäisestä toteutumisesta ja sen uskottavuudesta. Heidän lisäksi talkoisiin osallistuu suuri joukko jollakin tavalla yhdistyksen toiminnassa mukana olleita, joiden tulevaan sitoutumisasteeseen juhlan tarjoama talkootyökokemus vaikuttaa.

Motiivisidonnaisten henkilökohtaisten merkitysten huomioiminen talkootyön organisoinnissa on oleellista, jotta työ voidaan toteuttaa niin, että se tarjoaa toivottua tyydytystä. Tämä tyydytys on ikään kuin talkoolaisen materiaton palkka työstään ja siksi äärimmäisen tärkeä. Yhdistysten toiminnalta odotetaan joustavuutta ja vapaampaa muotoa kuin työelämässä (Jurvansuu 2002, 176). Jos työ on epätyytyttävää, on henkilön sitoutuminen vastaavaan toimintaan jatkossa hyvin epätodennäköistä. Työpanoksen lisäksi oleellista järjestöjen organisoimassa talkootyössä on myös jäsenen tai potentiaalisen tulevan jäsenen mielekäs kokemus työstä osana järjestön hänelle tarjoamaa toimintaa.

Talkootyöhön perehdyttämiseen tulee varata riittävästi aikaa ja ihmisiä. Organisoijalla on vastuu siitä, että talkoolainen saa hyvän kokemuksen, ja näin ollen jatkuvuus ei vaarannu. Jokainen talkoolainen on arvokas resurssi, jota ei sovi hukata huonon valmistautumisen vuoksi. (Väntänen ym. 2012, 11.) On tärkeää, että yhdistystoiminnassa on henkilö, joka kantaa suurimman vastuun ja omaa selkeän kokonaiskuvan, mutta joka osaa antaa vastuuta ja tehtäviä myös muille (Jurvansuu 2002, 136). Mukana olijoilla on siis oltava mahdollisuus vaikuttaa, ja vastuuta on annettava sitä haluaville (mt., 145). Jokaiselle tulisi löytää juuri hänelle sopiva tehtävä (Porkka 2009, 65). Vapaaehtoistyön toteutumisen ja jatkuvuuden kannalta tekijän henkilökohtainen motivaatio on ydinasia (Young 2005a, 83). Lisäksi jokaisen vahvuuksien hyödyntäminen on yhdistykselle kannattavaa. Jurvansuun (2002, 140 -141) mukaan vastuun ja toiminnan kautta sitouttaminen on merkittävä tapa saada uusia ihmisiä mukaan yhdistyksen toimintaan. Tärkeää olisikin, että vapaaehtoinen voisi kokea järjestön omakseen. Silloin hän ei enää olisi vain toiminnassa mukana, vaan osa järjestöä.

2.3 Lastenjuhlatalkoot

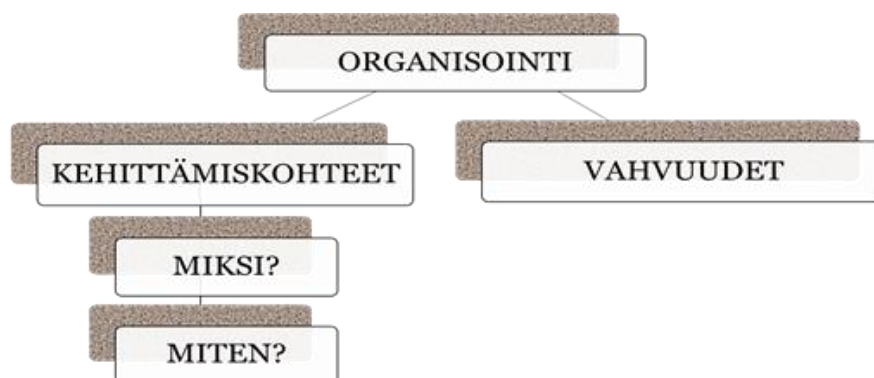
Juhlapaikkakunta päätetään Sley'n hallituksessa noin kahta vuotta ennen suunniteltua juhlaa. Juhlaa edeltävän vuoden kevättalvella lastenjuhlaa koordinoiva Sley'n lapsi-, varhaisnuoriso- ja perhetyön vastaava sihteeri ottaa yhteyttä paikalliseen seurakuntaan. Seurakunta osallistuu yhteistyöhön juhlan järjestämiseksi, ja heiltä tulee edustaja tai edustajia myös lastenjuh latoimikuntaan. Lastenjuh latoimikunnan muodostavat paikallisen evankelisluterilaisen seurakunnan edustajat ja vapaaehtoiset Sley'n lapsi-, varhaisnuoriso- ja perhetyön sihteerin johdolla. Usein monet toimikunnan jäsenistä ovat olleet mukana Sley'n paikallisessa toiminnassa.

Lastenjuh latoimikunta vastaa lasten, varhaisnuorten ja perheiden ohjelman suunnittelusta. Tämän lisäksi toimikuntalaiset jakavat vastuut eri juhla järjestelyistä keskenään ja vastaavat kukin omasta osastaan juhlassa. Lapsi-, varhaisnuoriso- ja perhetyön vastaavan sihteerin vuosittaisesta työajasta noin 10 % menee lastenjuh lajärjestelyihin. Juhlan aikana on käytössä myös yhden muun Sley'n työntekijän osittainen

työaika lastenjuhlan toteuttamiseksi. Talkooryhmän koko vaihtelee vuosittain. Vuonna 2014 Lahden lasten juhlaa oli järjestämässä noin 50 henkilöä, kun taas esimerkiksi vuonna 2010 Kälviällä vastaavissa tehtävissä toimi yli 80 henkilöä. Lastenjuhlaan haetaan talkoolaisia, jotka ovat sitoutuneet toimimaan talkotehtävissä yhdessä Evankeliumijuhlan talkootiimissä kyseisinä vuonna. (Simanainen 2014.)

3 KEHITTÄMISKYSYMYKSET JA MENETELMÄT

Opinnäytetyön on tarkoitus selvittää millaisia vahvuuksia ja kehittämiskohteita lastenjuhlan talkootyön organisoinnissa ilmeni Lahden Evankeliumijuhlan talkoolaisten näkemysten mukaan. Tämän jälkeen selvitetään, mikä vahvuuksista tekee vahvuuksia ja mitkä seikat tähän vaikuttavat. Kehittämistä kaipaavien haasteiden syiden selvittämisen jälkeen palaan tutkimaan aineistoa, josta etsin talkoolaisten esittämiä toiveita ja ajatuksia. Yhdistelemällä näitä aiempaan tutkittuun tietoon vapaaehtoistyöstä ja sen organisoinnista on tarkoitus muodostaa toimivia toimintamalleja talkootyön kehittämiseksi.

Kuvio 2. Kehittämiskysymykset

Opinnäytetyössäni selvitan lastenjuhlan talkootyön organisoinnin vahvuudet ja kehittämiskohteet. Kuvio 2 selkeyttää kehittämiskysymysten suhdetta toisiinsa. Tarkoitus on selvittää, miksi kehittämiskohteet tarvitsevat kehittämistä ja miten niitä tulisi kehittää talkootyön kannalta mielekkäällä tavalla. Opinnäytetyössäni tuon esiin esimerkkejä siitä, millaisilla kehittämiskeinoilla ilmenneisiin haasteisiin voidaan pyrkiä vastaa-

maan. Aiemmin mainitsemassani Pienin askelin kohti lastenjuhlaa-mallissa opinnäytetyössäni esittelemäni keinot on tuotu käytännönläheiseen ja yksityiskohtaisempaan muotoon.

Talkoolaiset omaavat paljon tietoa siitä, millaisista osasista hyvä vapaaehtoistyön organisointi on tehty. Opinnäytetyöni kiteyttää vapaaehtoisilta eri tavoilla kerätyn tiedon kulmakivet. Kulmakivien avulla talkootyön organisointi voidaan jakaa osiin ja tarkastella osasia paloina kokonaisuutta. Kokonaisuuksien paloittelu helpottaa asioiden ymmärtämistä ja sitä kautta organisointia. Talkootoimintaa kehitettäessä on viisasta selvittää toimivat käytännöt ja kehittämiskohteet talkootöiden tekijöiden näkökulmasta ja pyrkiä siten kehittämään toimintaa jäsenlähtöisesti.

Kehittämistehtävässä käytin laadullisia menetelmiä. Siten tutkimukseen osallistuvalla oli mahdollisuus tuottaa aineistoa vapaammin ja vaikuttaa esiin nouseviin seikkoihin. Koska halusin työhöni sekä kattavuutta että yksityiskohtaisempaa näkemystä, päätin käyttää useampia erilaisia aineiston hankinta menetelmiä. Tarkoitukseni oli toteuttaa kaksi Webropol-kyselyä ja eläytymismenetelmätutkimus sähköpostitse. Minun oli myös tarkoitus olla tarkkailevana osallistujana lastenjuhlatalkoissa Lahden Evanke-liumijuhlissa sekä haastatella mukana olevaa talkooväkeä.

Eläytymismenetelmän tarkoituksena oli kartoittaa talkootyön kannalta oleellisia elementtejä. Webropol-kyselyllä aion selvittää laajempaa kokonaiskuvaa lastenjuhlan järjestelyistä talkoolaisten näkökulmasta. Haastattelun ja tarkkailun oli tarkoitus tuottaa yksityiskohtaisempaa tietoa. Näillä tavoilla ajattelin kerääväni mahdollisimman monipuolisesti tietoa lastenjuhlan talkoista ja niiden organisoinnista. Kaikki ei kuitenkaan mennyt suunnitelmien mukaan.

3.1 Webropol-kysely

Ensimmäinen Webropol-kysely oli tarkoitus lähettää noin viikkoa ennen juhlaa. Sen tehtävä olisi ollut selvittää talkoisiin lupautumiseen ja ennakkotiedottamiseen liittyviä kokemuksia. Luovuin kuitenkin tästä, sillä arvelin sen vähentävän vastausprosenttia

jälkimmäisessä ja tärkeämmässä kyselyssä. Päätin yhdistää kyselyt yhdeksi, juhlan jälkeen toteutettavaksi kyselyksi, jonka senkin vastausprosenttiodote ei kesäloma-aikaan sijoittuvana ollut kovin suuri. Käyttämäni Webropol-ohjelma on verkossa toimiva työkalu, jonka avulla kyselytutkimuksen voi suorittaa sähköisesti nopeammin, kuin paperilla. Työkalun avulla tilastointi ja analysointi helpottuvat ja muistutusten lähettäminen on vaivatonta. Vaikka Webropol-kyselyä käytetään usein määrällisen tutkimuksen tekemiseen, olen käyttänyt sitä tuottamaan laadullista aineistoa ja kooramaan talkoolaisten taustatietoja. Näin ollen opinnäytetyöni ei sisällä määrällisiä aineistoja.

Viikko juhlan päättymisestä lähetin Webropol-kyselyn (ks. Liite 1). kaikille 25:lle Lahden lastenjuhlatalkoisiin osallistuneelle henkilölle, joiden yhteystiedot olin tilaajalta saanut. Kyselyssä oli 41 kohtaa, ja se pyrki lähestymään asioita niiden aikajärjestyksessä. Alun kysymykset kohdistuivat henkilön taustatietoihin, joiden kautta siirryttiin talkootyöstä saatuihin ennakkotietoihin. Sen jälkeen tulivat varsinaisia juhlatalkoita koskevat kysymykset. Talkootyön henkilökohtaisten merkitysten tutkimiseksi muotoilin tehtävät 32 ja 34. Niiden pohjana käytin Yeungin vapaaehtoismotivaation timanttimallia (2005b, 107).

Muokkasin motivaatiojanojen ääripäiden käsitteistä tilanteeseen sopivia, helpommin ymmärrettäviä teemoja. Antamisesta tuli muiden auttaminen ja saamisesta kokemusten kartuttaminen. Toiminnan nimesin mukavaksi tekemiseksi ja pohdinnan kristilliseksi arvoiksi. Jatkuvuuden tarkensin toiminnan jatkuvuudeksi ja uuden etsinnän uuden oppimiseksi. Läheisyys-etäisyys-ulottuvuus muuttui yhteisöllisyydeksi ja mahdollisuudeksi itse määrittää toiminnan määrä ja laatu. Pyrin muokatessani ottamaan huomioon Yeungin teorian rakentumisen, niin että vaikka kysymys muuttuisi vastajalle helpommin hahmotettavaksi, alkuperäinen ajatus säilyisi parhaalla mahdollisella tavalla. Kysymyksessä 32 jokaisen muokkaamani kahdeksan motivaatioulottuvuuden ääripään henkilökohtainen tärkeys piti arvottaa viisivaiheisesti välille ”ei toivottavaa” – ”todella tärkeää”. Kysymyksessä 34 samojen ulottuvuuksien ääripäiden kokeminen lastenjuhlatalkoissa piti arvottaa välille ”epämiellyttävänä” – ”erittäin positiivisena”. Henkilökohtaisten merkitysten kartoittaminen on tärkeää, sillä merkitysodotusten täyttyminen kertoo talkookokemuksen mielekkyydestä tekijälleen. Kyselyn lopussa selvitettiin mahdollista halukkuutta osallistua lastenjuhlatalkoisiin tulevaisuudessa.

Strukturoitujen kysymysten jälkeen sijoitin avoimen kysymyksen. Avoimessa kysymyksessä vastaaja saattoi omin sanoin tarkentaa edellistä vastaustaan, kertoa muita mielestään oleellisia tietoja asiasta tai jopa kokonaan vastata strukturoidun kysymyksen vaihtoehtojen ulkopuolelta. Koska kohderyhmä oli pieni, katsoin, että tästä ei aiheudu kohtuutonta työtä. Näin pystyin myös varmistumaan, että osallistuja sai varmasti vastata mielekkäällä tavalla.

Kävi ilmi, että saamallani talkoolaislistalla oli yksi Sley'n ja kaksi yhteistyöseurakunnan työntekijää, jotka olivat osallistuneet talkoisiin työajalla. Keskusteltuani aiheesta sekä tilaajan että opettajan kanssa päädyin ratkaisuun, jossa poistin Sley'n työntekijän kyselytuloksista kokonaan ja jätin yhteistyöseurakunnan työntekijöiden motiivitekijöihin vaikuttaneet vastaukset huomiotta. Tähän päädyin, koska yhteistyöseurakunnan työntekijät eivät rahallista korvausta lukuun ottamatta olleet muihin talkoolaisiin nähden erityisasemassa. Organisoinnin kannalta heidän näkemyksensä ovat oleellisia myös siksi, että joka vuosi lastenjuhla järjestelyihin osallistuu henkilöitä kulloisestakin yhteistyöseurakunnasta. Vaikka kyseisellä Sley'n työntekijällä ei ole kokemusta lastenjuhlan järjestelyistä aiemmilta vuosilta, hänellä on vuosien kokemus Evankeliumijuhlan järjestelyistä ja näin ollen hän voi omata tietoja, jota muilla kyselyyn vastanneilla ei ole. Siksi katsoin, että hänen vastauksensa voisivat vääristää tulosta ja heikentää sen käyttöarvoa.

Webropol-kyselyyn vastaamatta jättäminen saattaa yhtäältä viestiä tyytyväisyydestä, että muutosta ei kaivata. Toisaalta se voi viestiä siitä, että kehittäminen koetaan turhaksi, että se ei kannata. Saamani hyvä vastausprosentti (76 %) ja tyytyväinen palaute puolestaan kertovat talkoolaisten myönteisestä kokemuksesta. Työ on ollut antoisaa ja kyselyn kautta tullut palaute hyvin positiivista ja rakentavaa. Kehittämiskohteiden havaitseminen ja esille tuominen kyselyssä ja haastatteluissa, kertonee sekin osaltaan myönteisestä ilmapiiristä, jossa kehittäminen nähdään mielekkääksi ja omien näkemysten esiintuominen kannattavaksi.

3.2 Eläytymismenetelmä

Eläytymismenetelmässä vastaajat kirjoittavat pienen tarinan annettuun kehyskertomukseen pohjautuen. Kehyskertomuksia on kahden- tai useammanlaisia. Variointi kehyskertomuksessa kohdistuu johonkin keskeiseen seikkaan niin, että tuotetuista tarinoista voidaan etsiä merkityksiä, jotka tulevat ilmi variaatiosta riippumatta. Tarina voi olla täysin mielikuvituksen tuotetta, tai siinä voi olla elementtejä todellisuudesta. (Eskola 1997, 5-6.)

Toteutin eläytymismenetelmän Webropol-ohjelmalla, koska siten sain vastaukset kootusti ja minun oli helppo muistuttaa henkilöitä, jotka eivät vielä olleet vastanneet. Linkki eläytymismenetelmään tuli välittömästi Webropol-kyselyn linkin jälkeen vastaajien sähköpostiin. Eläytymismenetelmätehtävän lähetin samoille 25 henkilölle, joille Webropol-kyselykin. 12 henkilöä sai 1. variaation eli kielteisen kehyskertomuksen ja 13 henkilöä 2. variaation eli myönteisen kehyskertomuksen. Variaatioiden määrää rajoitti tutkimukseen osallistuvien pieni joukko. Variaatiotyypit valitsin tarinassa esiintyvän onnistumisasteen ääripäistä, jotta oleellisimmat talkootyön organisointiin vaikuttavat seikat, tulisivat selvimmin ilmi. Aineiston molemmissa tarinatyypeissä esiintyvät elementit ovat täten keskeisessä asemassa sekä onnistuneen että epäonnistuneen organisoinnin tapauksessa. Nämä elementit ovat siis oleelliset organisointia suunniteltaessa ja kehitettäessä.

1. variaatio – kielteinen kehyskertomus

”Kuvittele, että lähes pelkästään talkootyönä toteutettu, lapsille ja perheille suunnattu tapahtuma on ohi. Jälkeenpäin sekä kävijät että talkoolaiset toteavat kokemuksen olleen epämiellyttävä. Talkootyö oli huonosti organisoitu ja toteutettu epämiellekkäällä tavalla. Kirjoita lyhyt kuvitteellinen tarina siitä, mikä talkootyön organisoinnissa johti tähän lopputulemaan. Käytä mielikuvitustasi! (n. 5-10min)”

2. variaatio – myönteinen kehyskertomus

”Kuvittele, että lähes pelkästään talkootyönä toteutettu, lapsille ja perheille suunnattu tapahtuma on ohi. Jälkeenpäin sekä kävijät että talkoolaiset toteavat kokemuksen olleen mitä antoisimman. Talkootyö oli hyvin organisoitu ja toteutettu mielekkäällä tavalla. Kirjoita lyhyt kuvitteellinen tarina siitä, mikä talkootyön organisoinnissa johti tähän lopputulemaan. Käytä mielikuvitustasi! (n. 5-10min)”

Eläytymismenetelmä tuotti 10 vastausta. Yksi vastaajista oli ymmärtänyt tehtävänannon väärin ja sen kautta tullutta tekstiä ei siksi voitu ottaa osaksi aineistoa. Koska eläytymismenetelmän tarkoitus oli selvittää talkootyön organisoinnin kannalta oleellisia merkityksiä (ks. Eskola 1997, 5-6), ei palkkatyössä olleiden tuottama aineisto vaahtanut erityiskäsittelyä. Aineisto muodostui siis yhdeksästä tekstistä, joista osa oli kertomuksia ja osa enemmän tai vähemmän listan muodossa.

3.3 Tarkkailijasta haastattelijaksi

Olin sopinut toimivani osallistuvana tarkkailijana lastenjuhla järjestelyissä torstai-aamusta mahdollisesti tarvittaessa jopa maanantaiaamupäivään asti. Valitettavasti tasan viikkoa ennen talkoiden alkua tapahtui jotakin odottamatonta, ja henkilökohtaisista erittäin raskaista syistä johtuen en kyennyt osallistumaan juhlaan. Samasta syystä koko tutkimus vaarantui ja haastattelut toteutin vasta noin kuukausi juhlan jälkeen. Tein haastattelut puhelimitse, sillä haastateltavat asuivat eri puolilla Suomea. Nauhoitin puhelut myöhempää litterointia varten.

Haastattelut olivat teemahaastatteluja, sillä niiden kulku ei ollut strukturoitu, vaan sitä määrittä aiheena ollut lastenjuhlatalkoo-teema (Saaranen-Kauppinen & Puusniekka 2006). Haastattelurunkoa en kirjoittanut ylös, mutta noudatin kahta metodologia keskustelun suuntaan vaikuttaakseni. Pyrin vaikuttamaan kerronnan kronologisuuteen ja pyysin haastateltavaa kuvailemaan tuntemuksiaan prosessin eri vaiheissa. Ensimmäisenä pyysin haastateltavia aloittamaan koko tarinan alusta lähtien. Tämä tarkoitti aikaa ennen kuin haastateltava edes tiesi Lahden lastenjuhlatalkoista. Tarinassa kuljettiin eteenpäin mahdollisimman kronologisesti, mutta haastateltavan ehdoilla. Tarkentavat kysymykseni koskivat tunnelmia eri tilanteissa ja vaiheissa. Tarvittaessa johdattelin keskustelua etenemään prosessin seuraavaan vaiheeseen.

Neljä haastateltavaani olivat osallistuneet lastenjuhlatalkoisiin Lahdessa. Heistä kaksi oli niin kutsuttuja rivitalokoolaisia ja kaksi lastenjuhlatoimikunnan jäseniä. Haastattelujen pituus vaihteli 16:sta 55 minuuttiin. Haastattelu eteni kronologisesti lastenjuhla järjestely-

jestelyn vaiheita. Samalla pyrin koko ajan kartoittamaan, millainen tunne talkoolaisella oli kussakin vaiheessa. Tuntemusten pohtimisen toivoin palauttavan muistikuvia siitä, mitkä asiat missäkin tilanteessa olivat vaikuttaneet hänen kokemukseensa. Kyselymällä noiden tuntemusten syitä sain tietoa talkoolaiseen vaikuttaneista asioista lastenjuhlan talkootyön organisointiin liittyen. Tärkeäähän on nimenomaan selvittää mitkä asiat vaikuttivat talkoolaisen kokemukseen. Tarkoitus ei siis ole pyrkiä organisoinnin keinoin tehokkuuteen, ellei se ole talkoolaisten näkökulmasta toivottavaa.

Koska pyrkimyksenä on parantaa organisointia nimenomaan talkoolaisen näkökulmasta, ei ole mielekästä puuttua niihin asioihin, jotka eivät talkoolaisia vaivaa. Päinvastoin asiat, jotka voisivat yrittäjäyksenäkökulmasta vaikuttaa epäkohdilta, voivat vapaaehtoistyön kannalta olla epäolennaisia tai jopa tarkoituksenmukaisia sen erilaisen luonteen vuoksi (Ropo & Eriksson 2001, 51). Esimerkiksi ajalla on vapaaehtoistyössä erilainen olemus kuin palkkatyössä. Palkkatyössä pyritään käyttämään aika tehokkaasti työn eteenpäin viemiseksi. Vapaaehtoistyössä rauhallinen puuhastelu ja juttutuokiot voivat puolestaan olla tehokasta ajankäyttöä, sillä kokemuksen itsensä tulisi pitää sisällään niitä merkityksiä, miksi työtä tehdään. Tärkeintä ei siis ole pelkkä näkyvä lopputulos, vaan jokaisen osallisen sisäinen kokemukkin kertoo lopputuloksen onnistumisesta.

3.4 Aineiston analyysi – Havaintojen palapeli

Eläytymismenetelmällä tuotettu tieto kertoo talkootyön organisoinnista yleisellä tasolla liittyen perheille tarkoitettuun tapahtumajärjestämiseen. Sen tuottajina ovat toimineet Lahden lastenjuhlan talkoolaiset, mutta se ei kerro suoraan mitään Lahden lastenjuhlatalkoista. Eläytymismenetelmän avulla halusin kartoittaa yleispätevämpää tietoa siitä, mitkä asiat ovat organisoinnin kannalta oleellisimpia. Näin ollen sen tarkoitus on auttaa jäsentämään tietoa ja tarjota vertailukohtaa varsinaisen tutkimuskohteen aineistolle.

Eläytymismenetelmän tuottama aineisto muodostui kolmesta kielteisestä ja kuudesta myönteisestä tekstistä. Lähdin toteuttamaan aineistolähtöistä sisältöanalyysiä. Pel-

kistin aineistoa poimimalla teksteistä talkootyön organisointiin liittyvät ja vaikuttavat sisällöt. Muotoilin asioista erilaisia taulukoita, joilla pyrin löytämään aineistosta nousevat ”kattokäsitteet”. (ks.Vilkkä 2005, 140.) Taulukoinnilla voidaan systemaattisesti havainnollistaa ja käsitellä koko aineisto niin, että kaikki oleellinen pyritään ottamaan huomioon eikä asioita putoa analyysin ulkopuolelle. (Alasuutari 1999, 192 -193.) Kattokäsitteet, joista tästä eteenpäin käytän nimitystä kulmakivet, ovat ne elementit joilla tapahtuman talkootyön organisointi lepää.

Muotoilin ensin kielteisen kehyskertomuksen (1. variaatio) tuottamasta aineistosta pelkistämäni havainnot taulukoksi, jossa jokaisella informantilla oli oma rivi. Tämän jälkeen yhdistin samankaltaiset havainnot yhdeksi. Esimerkiksi taulukon 1 osoittamalla tavalla, kyseessä olevat pelkistetyt havainnot voidaan yhdistää käsitteeksi etukäteistieto.

Taulukko 1. Eläytymismenetelmän analysointi

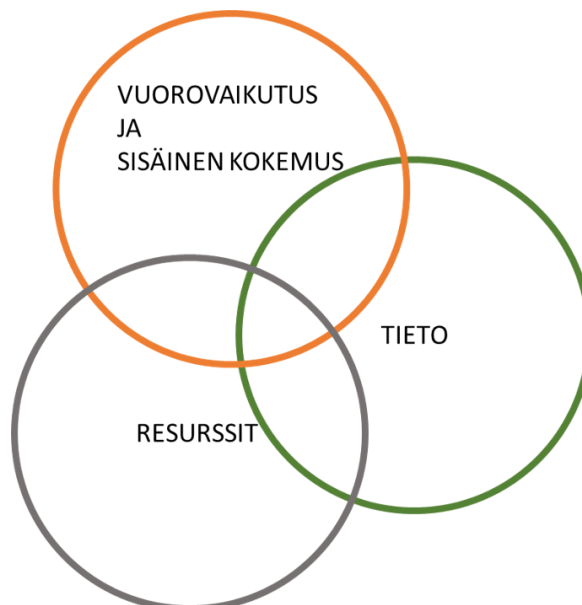
Eläytymis- menetelmä	kielteinen kehyskertomus ja alustava aikataulu	itse tietää miten hänet voidaan korvata	jotta poisjäännit eivät ongelma	positiivinen kehyskertomus
1. variaatio	selkeät ohjeet: missä, milloin ja miten varustautuneena	kaikki tukivat ja vastustivat toisiaan	jokainen koki olevansa tärkeä	loppu palautettiin toisin hyvässä hengessä
2. variaatio	s-postilla listalaisille taulukko johon voi merkitä kiinnostuksen kohteensa	taulukon pohjalta työvuorolista	perehdytys aika ja paikka s-postilla	lähellä asuminen perehdyttiin ennen
3. variaatio	<i>kaikki oikeasti</i>	<i>mielekäs ohjelma</i>		

Näin pelkistin havaintoja lisää, jolloin pääsin kohti ylempiä käsitteitä. Toimin samoin myös myönteisen kehyskertomuksen (2. variaatio) tuottaman aineiston kanssa. Useita taulukointeja tehtyänä löysin kolme käsitettä, jotka kattoivat kaikki sekä myönteisistä että kielteisistä teksteistä löytämäni havainnot. Yhdistin taulukot yhteenvetotaulukoksi (taulukko 2). Tämän metodin tuottamat talkootyön organisoinnin yläkäsitteet eli kulmakivet ovat resurssit, tieto ja vuorovaikutus.

Taulukko 2. Eläytymismenetelmän yhteenvetotaulukko

Taulukko onnistuneen talkootyön organisoinnin elementeistä tapahtuman järjestämisessä		
RESURSSIT	TIETO	VUOROVAIKUTUS
talkoolaisten riittävä määrä	sopivasti tietoa etukäteen	ilmapiiri
työn sopivuus	tiedon tavoitettavuus	johtaminen
perehdytys*		palaute
		ohjelmasis. vaikutus
*Perehdytys on sijoitettu sekä tiedon että resurssin alle sillä se sisältää tietoa ja vaatii resursseja.		

Myöhemmin laajensin vuorovaikutus-käsitettä, sillä haastattelujen tuottama aineisto toi esiin samat teemat, mutta niiden lisäksi myös sisäisen kokemuksen. Mielestäni vuorovaikutus ja sisäinen kokemus limittyvät toisiinsa erottamattomasti, sillä vuorovaikutus vaikuttaa sisäiseen kokemukseen ja päinvastoin. Havainnot sijoituivat monilta osin yläotsikoiden välimaastoon. Kuvio 3 visualisoi kulmakiviä ja havaintojen limittymistä niiden käsitteiden yhteisille alueille.

Kuvio 3. Talkootyön organisoinnin kulmakivet

Voidaan ajatella, että vuorovaikutus ja sisäinen kokemus synnyttävät viime kädessä kaiken tiedon. Vaikka näitä kahta on siis mahdotonta erottaa toisistaan täysin, tässä vuorovaikutus ja sisäinen kokemus käsittävät tunteisiin liittyvän henkilökohtaisen kokemuksen. Tieto tarkoittaa puolestaan tietoa, joka on työn eteenpäin viemiseksi oleellista. Otsikoiden käsitteet eli kulmakivet yhdessä kattoivat kaikki aineiston havainnot, sillä kaikki havainnot mahtuivat käsitteellisesti niiden sisään.

Litteroin haastattelut tekstimuotoon. Alleviivasin tekstin osia eri väreillä sen mukaan, kertoiko sisältö epävarmuudesta, huolesta, myönteisestä tai kielteisestä asiasta vai sisälsikö se kehittämävinkin. Tämän jälkeen taulukoin alleviivaamani asiat värikoodien mukaisella logiikalla. Tämä tapa ei mielestäni avannut toivottua näkymää aineistoon, sillä havainnot eivät jäsenyneet toiminnan tai asian sisällön, vaan kertojan kokemuksen mukaan. Huomasinkin, että eläytymismenetelmän tuottama jäsentämistapa oli mielekkäämpi. Siinä haastatteluaineisto jäsenyi talkootyön organisoinnin kannalta oleellisten seikkojen perusteella. Lisäksi se, että koko haastatteluaineisto oli luokiteltavissa teorian mukaan, vahvisti kulmakiveteorian oikeellisuutta. Siksi lähdinkin pelkistämään ja analysoimaan haastatteluja oman teoriani pohjalta teorialähtöisesti (ks. Vilka 2005, 140 -141) taulukon 3 mukaisella tavalla.

Taulukko 3. Osa kulmakiveteorian pohjalta tehtyä haastattelujen analysointitaulukkoa

resurssit		tieto		vuorovaikutus ja sisäinen kokemus	
pos	neg	pos	neg	pos	neg
hyvin valmisteltu	kiire	jokainen tiesi mitä tekee	ei tietoa kävijäodotteesta	jäi hyvät fiilikset	huoli muiden vastuualueista
mielikuvitus	kiire, kun pallot oli sotkettu	itsellä selkeä kuva oman pisteen toiminnoista	tietämättömyys sound checkeistä ym.	me pärjättiin	loppupalaverissa vain osa
raitevat ihmiset	kiire (ohjelman tekeminen)	oli helppo laittaa pois kun oli ite hakenut	vaikea hahmottaa missä mennään	hyvä henki	keskenään outo tiimi
opastaa	tupla resurssi tuolien laitossa	ite ties mitä on missäkin ja mitä tarvitaan	puuttuu tietoa miten tulla talkoolaiseksi	tuntu hyvältä	ei kokemusta mahdollisuudesta muuttaa ohjelmaa
varaus	taukojen puute	tietää mitä tulee tapahtumaan	evistietous helppo	itsvarmuus	ulkopuolinen olo

Pelkistettyjen havaintojen jakaminen kulmakivien mukaan helpotti aineiston analysointia johdonmukaisesti ja sen purkamista helpommin hahmotettaviin kokonaisuuksiin. Sen lisäksi, että kaikki löytämäni havainnot sopivat kulmakiviin, kävin vielä läpi litteroidun aineiston siltä varalta, että kulmakiviteorian valossa löytäisin sieltä lisää havaintoja.

Päätin jäsentää koko opinnäytetyöaineiston kolmen kulmakiven mukaan. Se oli mielestäni luontevin tapa, sillä olivathan kulmakivet nousseet aineistosta itsestään ja olivat näin ollen aiheen kannalta perustellusti relevantteja. Vaikka eläytymismenetelmän tuottama yhteenvetotaulukko sisälsi myös kolmen kulmakiven alakäsitteitä, en kuitenkaan kokenut mielekkääksi jäsentää muuta aineisto niiden mukaan. Haastattelu- ja kyselyaineistot itsessään kun nostivat esiin teemoja ja painotuksia.

Opinnäytetyöni tuottaman aineiston analysoinnin jälkeen saatoin hahmottaa ne talkootyön organisoinnin seikat, jotka kaipaavat kehittämistä. Lisäksi aineistosta voidaan löytää vapaaehtoisten tuottamia suoria ratkaisuja tai toiveita kehitystyön konkreettisista vaikutuksista talkootyöhön. Vertaamalla haasteita, ratkaisuehdotuksia ja odotuksia tutkittuun tietoon vapaaehtoistyöstä ja sen organisoinnista voidaan tuottaa ratkaisumalleja haasteiden voittamiseksi. Opinnäytetyöni tuottama tieto talkootyön organisoinnista kertoo myös sen vahvuuksista. Vahvuuksien tunnistaminen ja vaaliminen on tärkeää, jotta kehitystyössä ei vahingoitettaisi talkootyön mielekkäitä käytäntöjä.

Resurssi-kulmakivi rakentuu kahdesta elementistä, jotka ovat aika ja ihmiset. Vuorovaikutus ja sisäinen kokemus rakentuvat nimessäkin ilmenevistä kahdesta elementistä, eli vuorovaikutuksesta ja talkoolaisen omasta sisäisestä kokemuksesta. Tietokulmakiven sisällön voisi loogisesti teemoitella useammalla tavalla, kuten tiedon saamisen/antamisen ajankohdalla, tiedon sisällöllä tai muodolla. Päädyin jäsentämään tietoa sekä tiedottamisen kohderyhmillä että ajankohdalla, koska mielestäni se palvelee tätä aineistoa parhaiten.

4 RESURSSIT

Resurssit-kulmakivi jakautuu Lahden Evankeliumijuhlan lastenjuhlatalkoissa tehdyn tutkimuksen mukaan kahteen osaan. Ensimmäinen on ihmiset, joka pitää sisällään sekä talkoolaiset että palkkatyössä olevat henkilöt. Toinen osa on aika. Vaikka nämä resurssien osa-alueet ovat luonteeltaan keskenään kovin erilaiset, ovat organisoinnin näkökulmasta sekä tekijät että aika ehdoton edellytys talkootyön toteutumiselle. Tässä luvussa tuon esiin, miten resurssit esiintyivät aineistossa ja millaisia vahvuuksia ja kehittämiskohteita niiden osalta oli löydettävissä. Tuon myös esiin kehittämisehdotuksia resurssien kohdalla nousseisiin haasteisiin.

4.1 Ihmiset

Kyselyyn vastasi talkoolaisten lisäksi kaksi yhteistyöseurakunnan työntekijää, jotka saivat työstään palkkaa. Kyselyyn vastanneista valtaosa oli naisia (89 %). Iältään vastaajat olivat 17 - 68-vuotiaita, ja keski-ikäsi muodostui 41 vuotta. Vastaajista vain kuusi (33 %) oli Sley:n jäseniä, mutta kuitenkin myös kuusi muuta osallistuivat toimintaan aktiivisesti. Vapaaehtoistyötä lasten parissa oli tehnyt 15 (83 %). Kasvatusalaa opiskelleita joukosta oli 11 (61 %). Saman verran eli 11 kertoi omaavansa työkokemusta kasvatusalalta. Vain kaksi oli osallistunut lastenjuhlatalkoisiin useana vuonna ja 11 oli ensikertaa mukana lastenjuhlan järjestelyissä. Kuitenkin vastaavantyyppisen toiminnan järjestämiseen oli osallistunut vähintään kerran 13 (72 %) vastanneista.

Haastatteluissa vahvuutena esiin nousi talkoolaisten ammattitaito ja kokemus. Niiden näkyminen sekä omassa että toisten toiminnassa toi mielihyvää. Myös kyselyn kautta oman alan auttamismahdollisuus nähtiin eduksi ja toivottiin, että talkoolaisten vahvuuksien kartoittamiseen pyrittäisiin jo etukäteen. Motivaation kannalta on edullista, että talkoolaiselle löydetään hänen kykyjään ja vahvuuksiaan vastaava työ (Juhola 2012, 15; Karreinen, Halonen & Tennilä 2010, 45). Hommat tuntuivat hoituvan hyvin, kun omattiin paljon kokemusta alalta. Sekä kyselyn että haastattelujen kautta kävi ilmi myös talkoolaisten joustavuus työnkuvassa ja työajoissa. Vaikka jotkut kertoivat

jonkin asian etukäteistiedoista käytännössä poikenneen, tätä pidettiin luonnollisena ja talkootyön luonteeseen kuuluvana. Lastenjuhlaa järjestämässä olleiden ihmisten asenne, joustavuus ja ammattitaito ovat tekijöitä, jotka tekevät heistä toiminnan vahvuuksia. Kyselyn vastaajat kertovat avoimissa kysymyksissä muun muassa:

”Olin ajatellutkin olevani mukana mahdollisuuksien mukaan koko juhlien ajan ”yleisnaisena” siellä, missä tarvitaan.”

”Toimenkuva laajeni paikanpäällä mutta ei ollut ongelma.”

Joku kyselyyn vastanneista kertoi, että tehtävää oli paljon ja oli huomattavissa lievää alimiehitystä. Myös lapsi-, varhaisnuoriso- ja perhetyön vastaava sihteeri sanoi, että talkoolaismäärä oli lähellä pienintä mahdollista, jolla lastenjuhla on realistista saada toteutettua (Simanainen 2014). Eräs kyselyyn vastannut ehdotti ”päivystäviä talkoolaisia”, jotka olisivat valmiudessa tulemaan poisjääneen tilalle tai jos tilanne muuten vaatisi apuvoimia. Tämä toki vaatisi entistä enemmän talkooresurssia. Talkoolaisten määrään voidaan vaikuttaa tiedottamisella. Tähän pureudunkin Tieto-luvussa.

4.2 Aika

Haastatteluissa ja kyselyssä ilmeni, että aika on tärkeä resurssi lastenjuhlaajärjestelyissä. Sen käytön suunnittelu on erittäin haastavaa, koska asiat tehdään aina enemmän tai vähemmän ensimmäistä kertaa vallitsevissa olosuhteissa. Suunnitteluun toivottiinkin lisää aikaa. Vapaaehtoistyössä aikaa asioiden tekemiseen tulisi varata reilusti (Karreinen ym. 2010, 99). Lastenjuh latoimikunnan jäsenten haastatteluissa tuli ilmi, että ensimmäisissä kokouksissa heillä ei ollut kunnollista näkemystä kokonaisuudesta. Kuitenkin suunnittelu piti aloittaa tehokkaasti.

”...sä kysyit millä mielellä sitä lähti niin kun [mmm] tekemään niin aatteli että justiinsa että ääh että en mä tiedä olisko ne ollu parempia ideoita, mutta ett niite niin kun loppuviimeks sit syystä tai toisesta ei sitten vaan niin kun toteutunut tai tai tota tai ei niin kun ollu aikaa. olis pitäny olla paljon enemmän aikaa mieltä ja pohtia sit niitä juttuja.”

Koska toimikuntalaiset olivat paljolti toisilleen entuudestaan tuntemattomia, oli ensimmäisissä kokouksissa aistittavissa jonkinlaista jännittyneisyyttä. Lastenjuhlatoimikuntalaiset voisivat heti valintansa jälkeen saada tietoa suunnitteluun liittyvistä aikatauluista ja aiempien vuosin lastenjuhlaohjelmista ja niiden kävijämääristä. Näin kuva kokonaisuudesta rakentuisi mahdollisesti nopeammin. Suunnittelun voisi sitten kukin aloittaa itsekseen pohtimalla vaihtoehtoja. Ensimmäiseen kokoukseen voisivat kaikki tuoda jo useampia ideoita. Toisilleen entuudestaan tuntemattomien toimikuntalaisten ryhmäytymistä voitaisiin pyrkiä edistämään vaikka jonkinlaisella ryhmäytymisleikillä, jolloin mahdollinen jännitys laukeaisi nopeammin.

Myös juhlapaikalla runsas valmistautumisaika koettiin hyväksi. Talkoolaiset ehtivät perehtyä paikkoihin ja valmistella omaa työtään, mikä koettiin tärkeäksi. Haastateltavan mukaan myös muita pystyi auttamaan paremmin, kun oli hyvin tutustunut alueeseen ja tiloihin.

”Koska ite oli perehtynyt siihen aamulla ja mitä on missäkin ja miten ja mitä sitten pysty ainakin auttaan niitä jotka tuli siihen toimimaan niille pisteille.”

Pidempiin tehtäväkokonaisuuksiin toivottiin mahdollisuutta pitää taukoa. Onkin ymmärrettävää, että esimerkiksi vessaan pääsyn estyminen voi olla tuskallista.

Ajalla on talkoissa vielä yksi tärkeä olemus. Se tarjoaa tai estää mahdollisuuden vapaamuotoiseen sosiaaliseen kanssakäymiseen. Haastateltu toi esiin:

”Jos olis ollu nin kun esivalmisteluja vielä ymmärretty tehdä tuplasti enemmän niin niin ainahan tommosessa on mukava jos pystyy nin kun ihmisten kanssa enemmän vielä nin kun seurustelevaan.”

Myös kyselyssä tuotiin esiin sosiaalisen kanssakäymisen merkitystä ja tuttujen tapaamisen katsottiin edesauttaneen positiivisten tilanteiden muodostumista juhlatalkoissa. Julkunen, Nätti ja Anttila varoittavat myös liiallisen kiireen vaikutuksista (2004, 25). Aikataulusta ei siis saa tehdä liian tiukkaa, jotta jutustelu onnistuu, mutta liian väljän aikataulun riskinä on talkoolaisten turhautuminen.

4.3 Resurssien hallinta

Taulukko on hyvä apu sekä aika- että henkilöresurssin suunnittelussa. Sen voi toteuttaa esimerkiksi niin, että vasemmalla ylhäältä alas juoksee aika, kuten taulukossa 4. Kellonaikojen viereen on kirjoitettu kulloinkin käynnissä olevan ohjelman nimi. Samanaikaiset ohjelmat merkitään samaan ruutuun päällekkäisen talkoolaistarpeen selkeyttämiseksi. Ohjelman viereen merkitään paikka ja vastuuhenkilö. Henkilöresurssin tarpeet on helppo lisätä taulukkoon muiden tietojen oikealle puolelle. Taulukko kannattaa toteuttaa sähköisenä, jolloin samalla pohjalla on helppo tehdä eri tarkoituksiin suunnattuja taulukoita.

Taulukko 4. Esimerkki resurssien hallintataulukosta

LA klo	ohjelma	paikka	vastuu	talkoolaisia
9-19	Kepparirata/-kisa	Kenttä	Riina	7
9-18	Kotieläinpiha	Kaukalo	Siina	5
10.00	Soundcheck		Miina	0
10.30	Aamujumppa ja hartaus	Areena	Tiina	0
11.00	Aarten metsästys	Piha	Niina	8 (3 vahvaa)
	Magamuskari	Areena	Miina	3 (1 laulaja)
12.00	Soundcheck (20min)		Liina	0
12.30	Konsertti (45min)	Areena	Liina	0

Koska talkoolaistarpeen hahmottaminen helpottuu, on enemmän mahdollisuuksia pyrkiä hyödyntämään talkoolaisilta löytyvää osaamista. Kunkin osa-alueen vastuuhenkilö miettii talkoolaistarpeensa määrän ja laadun. Hän budjetoi ja suunnittelee myös tarvittavan ajan tehtävään perehdyttämiseen.

5 TIETO

Tieto on itse opittua tai vuorovaikutuksessa toisilta saatua. Tietoa jaetaan viestinnän avulla, ja siksi se on talkootyön organisoinnissa avainasemassa. Viestintä on haastava jos ei jopa mahdoton laji täydellisyyden tavoittelijalle. Wiion lait valottavat asian vaikeutta (olettaen, että viesti tässä tapauksessa tulee oikein tulkituksi). Hän on määritellyt inhimillisen viestinnän ensimmäiseksi laiksi (2009, 7):

”Viestintä yleensä epäonnistuu – paitsi sattumalta.”

Ei siis kannata masentua, vaikka tiedonkulun ongelmat eivät kehittämisestä huolimatta häviäisi. Lisäksi vika ei aina ole viestin lähettäjässä. ”Kukaan ei kerro minulle mitään” -kokemus ei välttämättä ole oikea tulkinta. Usein tieto ei vain ole tavoittanut kohdetta, kun se on hävinnyt tietotulvaan, ohitettu kevyesti ja unohdettu tai tieto ei ole ollut toivotun kaltaista. (Wiio 2009, 116.) Lohdullista viestinnän ongelmien kanssa taistellessa on myös, että onnistunut viestintä ei sinällään suoraan juurikaan lisää tyytyväisyyttä (Wiio 2009, 120). Koska se kuitenkin vaikuttaa myönteisesti suoraan organisaation toimintaan, voi olettaa sillä olevan välillisesti vaikutusta työn tyydyttävyyteen.

Viestinnässä ei silti tule heittää hanskoja tiskiinkin. Harjun mukaan tiedottamisen merkitys korostuu tulevaisuudessa, mutta valitettavasti kansalaistoimijat yleensä ymmärtävät sen tärkeyden huonosti (2007, 21). Viestinnän haasteellisuuden huomioon ottaen kehittämistehtävässä kannattaa siis varmistaa, että tiedottamiseen panostetaan riittävästi. Vallon ja Häyrisen mukaan projektia vetävän henkilön tulee keskittyä jakamaan tietoa tehokkaasti eri keinoin. Erilaiset infotilaisuudet ja opastukset ovat tärkeitä tiedonjakotilanteita. (Vallo & Häyrynen 2012, 231.)

Tieto-kulmakiven osalta aineistosta nousi neljä teemaa. Nämä teemat olivat lastenjuh latoimikunnan sisäinen tiedonkulku sekä tiedonkulku lastenjuh latoimikuntien kesken. Kaksi muuta teemaa kohdistuivat talkoolaisten tavoittamiseen. Ne olivat rekrytointi ja talkoolaisten tiedottaminen. Käsittelen näitä teemoja tavoilleni uskollisena kronologisessa järjestyksessä. Aloitan toimikunnan sisäisestä tiedonkulusta ja päädyn lastenjuh latoimikuntien väliseen tiedon kulkuun eli tiedonkulkuun jatkuvan kehittämisen näkökulmasta.

5.1 Lastenjuh latoimikunnan sisäinen tiedonkulku

Lastenjuh latoimikunta on tiedonkulun kannalta erilaisessa asemassa rivitalkoolaisiin nähden. Koska he suunnittelevat ohjelman ja kantavat kukin vastuuta tietyistä osaluista, on heillä juhlan aikana enemmän tietoa tapahtuvasta. Lastenjuh latoimikunnan kokoontuessa ensimmäisiä kertoja heillä ei haastattelujen mukaan kuitenkaan tuntunut olevan kovinkaan selvää kuvaa siitä, mitä tulossa oli. Tämän kokonaiskuvan kirkastamiseen tulisi panostaa. Ainakin yksi koki, että koska ymmärrystä ohjelman suunnitteluun tarvittavasta ajasta ei ollut, heijastui se ohjelman laatuun niin, että hän koki oman vaikuttamisen mahdollisuutensa pienempänä kuin olisi toivonut.

”...niin tota siinä sitten niitä kokouksia oli sitten aina vähän väliä ja niitä sitten suunniteltiin niin itelle alko sitten paremmin hahmottaa mistä on kysymys ja kun ei tosiaan aiemmin aiemmissa noissa Evankeliumijuhla-järjestelyissä en oo ollu edes talkoolaisena vaikka oon niin kun osallistujana ollu kyllä mutta se oli ihan pikkuhiljaa siinä valkeni mistä on kyse.”

”...me oltiin kaikki niin kun toisillemme kauheen outoja ihmisiä tai sano taanko että siinä oli joitain tuttuja [joo] ja ja tota niin niin meidän olis pitä ny yks-kaks saada aikaan se ohjelma [...] mutt että ei siin ollu oikein mahollisuutta sitten semmoseen tietyllä lailla kun kun tota sit aikaa oli niin vähän ja se tuli ihan yllättävän nopeesti sitten se oliko se nyt sitten syys marraskuun loppuko se oli kun sen piti olla olla se ohjelma valmiina [joo] ja me oltiin vasta niin kun ensimmäinen kerran oltiin vähän niin kun tutustuttu...”

Lastenjuh latoimikunnalla on vuosittain toistuvia velvollisuuksia muun muassa ohjelman suunnitteluun ja budjetointiin liittyen. Tulevaa juhlaa koskevat tiedot pitää toimittaa eteenpäin jotakuinkin samaan aikaan joka vuosi (Simanainen 2014). Kokonaisuuden hahmottamisen edesauttaminen heti jokaisen uuden lastenjuh latoimikunnan muodostuttua on tärkeää. Hahmottamisen helpottamiseksi loin vuosikellomallin (Vuosikello 2014) pohjalta, toimikausikellon, jonka ajallinen jakso ei ole kalenterivuosi, vaan lastenjuh latoimikunnan toimikausi sen muodostamisesta loppupalaveriin saakka. Kuvion 4 toimikausikello muodostuu lastenjuh latoimikunnan tehtävistä prosessin eri vaiheissa. Toimikausikelloon on sijoitettu toimikauden aikana toimikunnan velvollisuuksiin lukeutuvat tehtävät.

Kuvio 4. Lastenjuhlatoimikunnan toimikausikello

Haastatellut lastenjuhlatoimikuntalaiset, kuten jotkut muutkin talkoolaiset, toivoivat yhteystietoja, joilla tavoittaa kulloinkin tarvittavia henkilöitä. Lastenjuhlatoimikuntalaisilla voisi olla tiedossaan toistensa ja lapsi-, varhaisnuoriso- ja perhetyösihteerin puhelinnumeron lisäksi kaikkien juhlatoimikuntien edustajien numerot. Siten kukin voisi suoraan olla yhteydessä tarvitsemansa osa-alueen asiantuntijaan. Rivitalkoolaisilla tulisi olla suora numero ainakin oman työnsä vastuuhenkilöön lastenjuhlatoimikunnassa. Tiedon tavoitettavuus tuli esiin myös eläytymismenetelmän tuottamassa yhteenvetotaulukossa, mikä myös puhuu sen tärkeyden puolesta. Kaikki viittaukset yhteydensaantiongelmiiin eivät varmasti johtuneet yhteystietojen puutteesta, vaan henkilön tavoitettavuuden ongelmasta. Juhlan aikana tilanteet voivat olla hektisiä ja puhelimet voidaan joutua pitämään äänettömällä. Pelkkien numeroiden jakaminen ei siis varmasti poista tätä ongelmaa, mutta voisi tarjota olosuhteisiin nähden optimaalisen ratkaisun.

Haastatellut lastenjuh latoimikuntalaiset toivoivat myös tilannetietoja siitä, missä ol-
laan menossa lastenjuh lajärjestelyjen suhteen. Tietämättömyys onkin tyypillisimpiä
murheen aiheita yhdistystoiminnassa yleensä (Karreinen ym. 2010, 95). Ohjelman
valmistumisen jälkeen olisi toivottu paremmin tietoa esimerkiksi talkoolaistilanteesta.
Erityisesti puutteellinen tieto talkoolaisten määrästä ja ristiriitaiset talkoolaislistat ai-
heuttivat huolta vastuunkantajissa. Epäselvyydet ja ristiriitaisuudet aiheuttavat väsy-
mistä jo muutenkin kuormitetuille lastenjuh latoimikuntalaisille (Kilpiä, Lähteenmäki &
Voipio 2012, 20). Haastateltavat kertoivat kuitenkin, että molemmat olivat jälkeinpäin
kokeneet huolensa olleen turha. Lapsi-, varhaisnuoriso ja perhetyön vastaava sihteeri
oli hallinnut tilanteen koko ajan. Osaltaan huolestuminen selittyy varmasti juhlan
lähestymisen tuottamalla jännittämisellä. Vaiheen läpinäkyvyys lastenjuh latoimikunta-
laisille olisi kuitenkin luultavasti vähentänyt huolta. Tähän kannattaisi kiinnittää huo-
miota, sillä tyytyväisyys sisäiseen tiedottamiseen ja toiminnan avoimuuteen vaikuttaisi
olevan menestyvän yhdistyksen tunnusmerkkejä (Jurvansuu 2002, 146).

5.2 Vapaaehtoisten rekrytointi

Talkoisiin saattoi ilmoittautua sähköisesti Evankeliumijuhlan kotisivuilla. Tämän lisäksi
talkoisiin kutsumistilaisuuksia järjestettiin kevään aikana Lahdessa kaksi. Niiden
osallistujilla ja Lahden Lutherin kirkolla kävijöillä oli mahdollisuus ilmoittautua talkoi-
siin myös paperisella ilmoittautumislomakkeella. (Simanainen 2014.) Silti kyselyn
avoimista vastauksista kävi ilmi, että joissakin tilanteissa olisi kaivattu vähän lisää
auttavia käsiä. Myös ”päivystäviä” varatalkoolaisia oli ehdotettu. Talkoolaislista, jonka
sain reilua kahta viikkoa ennen juhlan alkua, sisälsi 18 talkoolaisen nimet. Heidän
joukkoonsa on laskettu kaksi yhteistyöseurakunnan työntekijää. Ongelma ei ole pel-
kästään talkoolasten myöhäinen ilmoittautuminen. Simanaisen (2014) mukaan sähköinen
ilmoittautuminen ei suoraan tavoita toimikuntaa, vaan ilmoittautuminen tulee
toimikunnalle viiveellä. Myös tähän ongelmaan varhainen rekrytointi auttaisi. Toisaalta
osa ihmisistä ei uskalla lupautua talkootehtäviin kovin varhain, sillä oman työn työ-
vuorot, kesälomat ja muut sellaiset on saattavat vielä olla auki. Siksi olisikin miele-
käästä muokata sähköistä ilmoittautumisjärjestelmää niin, että tieto menee sekä kysei-
selle toimikunnalle että keskitetysti koko juhlan talkoovastaavalle.

”kun mäkin oon ollu monta kertaa juhlilla, niin mä oon monesti aatellu vois tehdä jotain, mutta tavallaan se nin kun se talkoolaiseks tuleminen on ollu jotenkin sillä tavalla [...] ei oikein osannu edes tietää että miten se nin kun sitten tapahtus tai että ett siin on ollu tämmönen”

Käyttämätöntä resurssia on paljon, mikäli edellisen kaltaisia kokemuksia on enemmänkin. Olisi tärkeää varmistaa, että kaikilla Sley'n toiminnassa jollakin tavalla mukana olevilla olisi tieto siitä, miten talkoolaiseksi halutessaan pääsee. Lisäksi tiedottamisella pitäisi voida muodostaa tunne siitä, että jokainen on enemmän kuin tervetullut auttamaan. Lähes 40 % kaikista suomalaisista omien sanojensa mukaan pyydetessä lähtisi mukaan vapaaehtoistoimintaa (Yeung & Grönlund 2005, 171). Potentiaalia on siis paljon.

Tehtävien paketoimiseksi vastuualueet kannattaa määrittää ja jakaa lastenjuhlatoimikuntalaisten kesken mahdollisimman varhaisessa vaiheessa. Sen jälkeen kukin pohtii oman vastuualueensa talkoolaistarpeen: kuinka monta kunkin tehtävän hoitamiseen tarvitaan, onko erityistoiveita, kuten vaikka vahvojen miesten tarvetta painavien esineiden nosteluun tai muuta sellaista. Myös resurssien yhteydessä esiin nousseet päivystävät talkoolaiset voidaan tässä vaiheessa niin haluttaessa huomioida. Ohjelmasisällöt määrittävät talkoolaisten toimenkuvaa, ja kannattaisikin tehdä kuvaus erityyppisistä talkootehtävistä joita on tarjolla. Talkootyö kannattaa jakaa osiin ja ”pake-toida” erikokoisiksi ja sisältöisiksi selkeiksi kokonaisuuksiksi, joiden ohjeet ovat riittävät (Karreinen ym. 2010, 9). Näin talkoolaiselle tulee käsitys, mihin hän on lähdessä ja rekrytointi voidaan aloittaa varhain.

Kunkin vastuuhenkilön kannattaisi pitää kirjaa omien vastuualueidensa talkoolaisista. Lisäksi heihin voisi olla suoraan yhteydessä, jos haluaisi tarkempia tietoja työnkuvas-ta tai muusta sellaisesta. Toisena vaihtoehtona lastenjuhlatoimikunta voisi valita joukostaan yhden henkilön, johon halukkaat talkoolaiset olisivat yhteydessä ja jolle toi-mikuntalaiset ilmoittaisivat värväämänsä henkilöt. Yhteydenotot voisi tehdä esimerkiksi sähköpostilla.

Vapaaehtoiseksi pyytäminen on tehokkaimpia keinoja rekrytoida ihmisiä (Yeung & Grönlund 2005, 170). Lapsi-, varhaisnuoriso- ja perhetyön vastaava sihteeri esitti huolensa kyselyn tuloksesta, joka käsitteli rekrytointia. Se osoitti, että vastanneista

10 oli lupautunut työhön Sley'n työntekijän pyytämänä. Hän toivoi, että jatkossa löytyisi keinoja siihen, että myös talkoisiin lupautuneet rohkenisivat kutsua lisää väkeä mukaan. (Simanainen 2014.) Kasvokkain tapahtuva rekrytointi on tehokasta, mutta hidasta (Yeung 2005a, 31). Siksi sen tekijöitä tulisikin olla useita.

Mainostaminen voisi tapahtua muun muassa julisteilla, joita levitettäisiin jumalanpalvelusyhteisöihin ja seurakuntiin erityisesti Evankeliumijuhlapaikkakunnan lähialueilla, mutta myös kauempana Sley'n toimipisteisiin. Tehokkaalla mainostamisella voitaisiin saada taattua suuremmat talkoolaismäärät. Rekrytointia kannattaisi tehdä ympäri vuoden kaikissa sopivissa tilanteissa (Vapaaehtoisjohtamisen hyviä käytäntöjä 2012). Tulee kuitenkin varoa rekrytoimasta liian suurta määrää, sillä kaikille pitää löytyä mielekästä tekemistä (Pukkila 2007, 23).

Selkeämmät työnkuvaukset helpottavat rekrytointia. Sillä voitaisiin vaikuttaa myös talkoolaiden tietotaidon hyödyntämiseen. Talkoolaiden osaaminen katsottiin eduksi sekä eläytymismenettelyssä, kyselyssä että haastatteluissa. Eläytymismenettelyssä ja kyselyissä tuli jopa esiin taitojen jonkinlainen etukäteiskartoitus ja parempi hyödyntäminen. Nettisivujen ilmoittautumislomake voisi pitää sisällään tarkemmat kuvaukset työstä ja ilmoittautumisen täsmällisemmin juuri nimenomaan esimerkiksi lasten askartelujen vetäjäksi tai vauvalan siisteydestä huolehtijaksi. Ilmoittautumiskaa-vake voisi myös näyttää, mitkä tehtävät ovat jo täynnä eli tarvittava määrä talkoolaisia on ilmoittautunut.

Paketoituun tehtävään ilmoittautunutta talkoolaista voisi pyytää myös vaihtamaan tehtävää. Alkusetoutumisen tapahduttua, paketoitujen tehtävien madaltaman kynnyksen jälkeen, monet talkoolaisista varmasti mielellään joustavat ja auttavat tarvittaessa muuallakin. Tätä ajattelua tukee Ihmiset-luvussa ilmi käynyt talkoolaiden joustavuus.

5.3 Tiedon kulku talkoolaisille

Kuten aiemmin kävi ilmi, on viestintä erittäin vaikea laji. Yhteisöviestinnän onnistumiseen vaikuttavat muun muassa sanoman sisältö ja viestinnän ajoitus sekä viestinnän kanavat ja menetelmät (Wiio 2009, 118). Kyselyn mukaan kaikki etukäteisyhteydenoton saaneet kokivat sen pitäneen sisällään tarvittavan tiedon. Tieto saapui sopivaan aikaan vastanneista 88 % mielestä. Keskiarvo toivotulle etukäteistiedon saapumisajalle oli kaikkien vastanneiden kesken 4-5 viikkoa ennen juhlan alkua.

Etukäteisviestinnässä on siis onnistuttu todella hyvin. Etukäteen saadun tiedotteen sisältöä ei kannata mennä muuttamaan. Vaikka joissakin myöhemmissä avoimissa vastauksissa viitataan etukäteistiedon kehittämistarpeeseen, on todennäköisempää, että sen tavoitavuus millä tahansa tavalla muutettuna heikkenee. Viestintä kannattaakin pitää yksinkertaisena (Wiio 2009, 105). Jos jotakin kuitenkin rohkenee muuttaa, tietoa kahvi- ja ruokalipuista oli toivottu parissa avoimessa vastauksessa.

Lastenjuh latoimikunnassa mukana olleen haastateltavan mukaan Lahdessa oli haluttu panostaa talkoolaisten juhlapaikalla tapahtuvaan tiedottamiseen. Muun muassa kokoontumispaikka oli haluttu tehdä hyvin selväksi. Aiempana vuonna oli ollut haasteita juhlapaikalla tapahtuvan tiedottamisen suhteen. Kyselyn mukaan talkootehtävänsä juhla-alueella löysivätkin yhtä lukuun ottamatta kaikki helposti tai aika helposti. Tähän kannattaa siis jatkossakin panostaa.

Perehdytys oli kahdeksastatoista vastaajasta perusteellinen vain viiden mielestä ja kaksi ei kokenut saaneensa perehdytystä ollenkaan. Muutenkin avoimet vastaukset muuttuvat tiedon suhteen epävarmemmiksi, kun siirrytään juhlapaikalla tapahtuneeseen tiedonkulkuun. Ohjeistus tapaturma- ja vaaratilanteita koskien oli seitsemästätoista vastaajasta vain kolmen mielestä riittävä. Viisi ei kokenut saaneensa ohjeistusta, vaikka olisi niin toivonut. Neljä katsoi, että kyseessä olevat ohjeistukset olisivat olleet turhia, ja loput neljä olivat itse ottaneet selvää. Myös vastuusasioiden epäselvyys vaivasi. Vallo ja Häyrinen korostavat tapahtumajärjestämisessä kertomisen ja infotilanteiden tärkeyttä (2012, 231). Vaikka vastuuhenkilöistä tuntuisi, että asiat ovat

itsestään selviä ja että kaikki tarpeellinen on jo annettu tiedoksi, on kuitenkin järkevää toistaa asioita useastikin.

Kaikkien talkoolaisten tulisi saapua paikalle riittävän varhain. Etukäteistiedotteeseen kannattaisikin laittaa kokoontumisaika, jossa olisi runsaasti aikaa perehdytykseen. Myös perehdyttäjän täytyy voida irtautua muista tehtävistään ajoissa, jotta perehdytys voidaan tehdä hyvin. Lastenjuhlatoimikunnan vastuuhenkilön tulisi huolehtia, että talkoolaiset saavat perehdytyksen hänen vastuullaan olevan toiminnan osalta. Hän voi tarvittaessa delegoida tehtävän jollekin toiselle varmistettuaan ensin, että henkilöllä on tarvittavat tiedot asiasta.

Perehdytykseen tulisi kuulua myös ongelmatilanteisiin varustaminen. Esimerkiksi ensiapuryhmän ja järjestysmiesten puhelinnumero pitäisi olla vähintään jokaisella talkooryhmällä, mutta mieluiten jokaisella talkoolaisella. Lähes kaikilla talkoolaisilla on varmasti oma puhelin mukana talkootehtävän aikana. Jokainen voisi tallentaa numerot omaan puhelimeensa. Näin esimerkiksi tapaturman sattuessa ensiapuryhmä saadaan paikalle todella nopeasti, kun numeron etsimiseen ei kulu aikaa.

5.4 Tiedonkulku jatkuvan kehittämisen näkökulmasta

Yhdistyksen menestykseen liittyy kyky arvioida omaa toimintaa (Jurvansuu 2002, 134). Lastenjuhlatalkoiden osalta arviointi kannattaa tehdä välittömästi juhlan jälkeen, kun toimikuntalaiset vielä ovat juhlapaikalla ja asiat tuoreessa muistissa. Valitettavasti haastattelujen mukaan lastenjuhlatoimikunnan loppupalaverin osallistujajoukko Lahden juhlan jälkeen oli pieni. Tehokas palaverin ajankäyttö voisi myötävaikuttaa osallistujajoukon kokoon. Myös tiedonkeruun järjestelmällisyyttä tukisi strukturoitu palautepalaverikäytäntö. Poisjäävät lastenjuhlatoimikuntalaiset voisivat saman struktuurin pohjalta miettiä asioita myöhemmin ja toimittaa pohdintaansa sähköpostilla. Tieto voitaisiin kerätä ”pankkiin”, jonne tulevilla lastenjuhlatoimikunnilla olisi vapaa pääsy. Näin kehitystyöstä tulisi läpinäkyvää ja kaikki aiemmin kerätty tieto olisi asianosaisten saatavilla.

Yhdistyksen tulee tehdä kehitystyötä omista lähtökohdista käsin huomioiden käytössä olevat voimavarat. Päätöksenteon ja toiminnan sisällön hiominen, sekä uusien toimintatapojen käyttöönotto ovat kansalaistoimintaan sopivia uudistusmuotoja (Harju 2007, 20.) Palautteen kautta tehtävä kehittäminen olisi lastenjuh latoimikuntien hallussa myös niin, että strukturointia voidaan halutessa kehittää tarvittavaan suuntaan. Kuitenkin strukturointi on järkevää, sillä se tekee kerätystä tiedosta keskenään helpommin vertailukelpoista. Olemassa on paljon valmiita malleja, joilla prosesseja voidaan kehittää (Arviointityökaluja 2014). Mallista voi valita mieleisen ja muokata sitä tarpeen mukaan. Pienin askelin kohti lastenjuhlaa-mallissa esittelen yhden arviointimallin, joka soveltuu mielestäni hyvin lastenjuhlatalkoiden kehittämiseen.

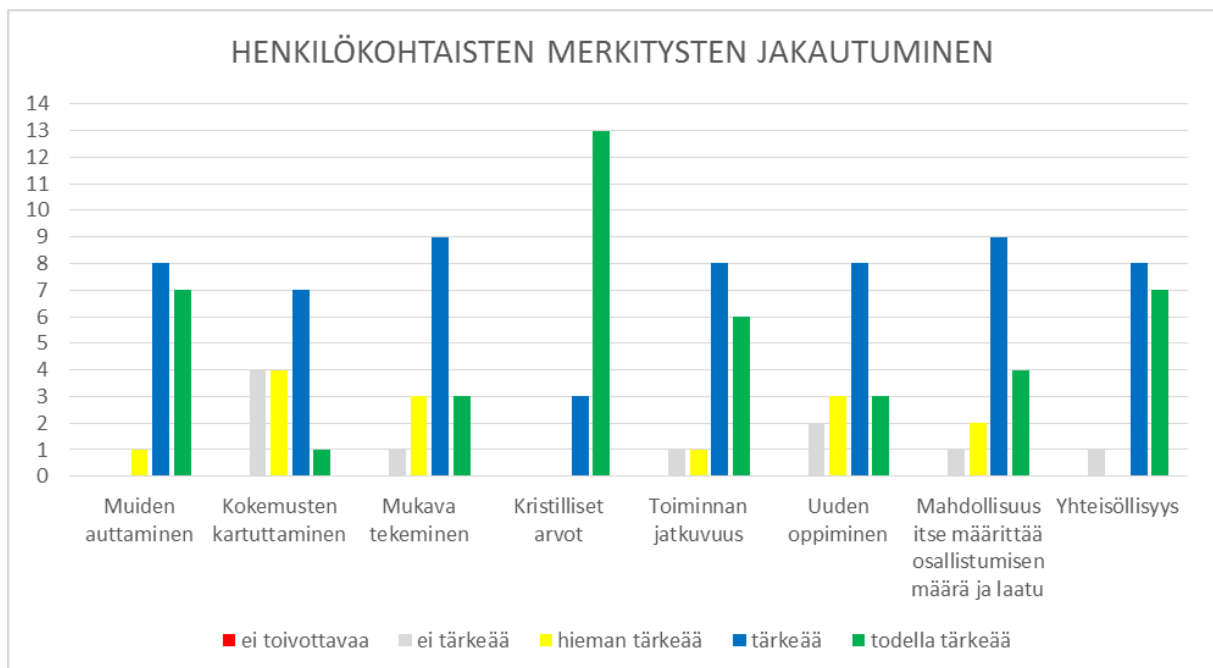
6 VUOROVAIKUTUS JA SISÄINEN KOKEMUS

Vuorovaikutus ja sisäinen kokemus nivoutuvat toisiinsa. Sisäiset kokemukset seuraavat vuorovaikutusta ja vuorovaikutus sisäistä kokemusta. Olen kuitenkin tässä pyrkinyt jakamaan nämä kaksi omiksi osa-alueikseen. Sisäinen kokemus kertoo talkoolaisen omasta henkilökohtaisesta sisäisestä kokemuksesta, kun taas vuorovaikutukseen liittyvä tieto on talkoolaisten henkilökohtaisia kokemuksia vuorovaikutustilanteista. Kappaleen viimeisessä luvussa teen yhteenvetoa talkooilmapiiristä.

Liian voimakkaiden muutosten tekemistä erityisesti liittyen juhlapaikalla tapahtuvaan työn organisointiin tulee mielestäni välttää, sillä talkoolaiset vaikuttavat tyytyväisiltä ilmapiiriin, joka talkootyöpaikalla vallitsee. Radikaalit muutokset voisivat vaikuttaa tunnelmaan ja talkoolaisten välisiin jännitteisiin kielteisesti. Muutenkin asioiden muuttamista ainakin voimakkaasti niiden ollessa suhteellisen hyvin tulee harkita tarkkaan. Vapaaehtoistyötä tulee johtaa ja organisoida tukemalla ja mahdollistamalla, ei siis johtokeskeisesti tekemällä rajuja muutoksia (Porkka 2009, 65; Kilpiä ym. 2012, 18).

6.1 Talkoolaisen sisäinen kokemus

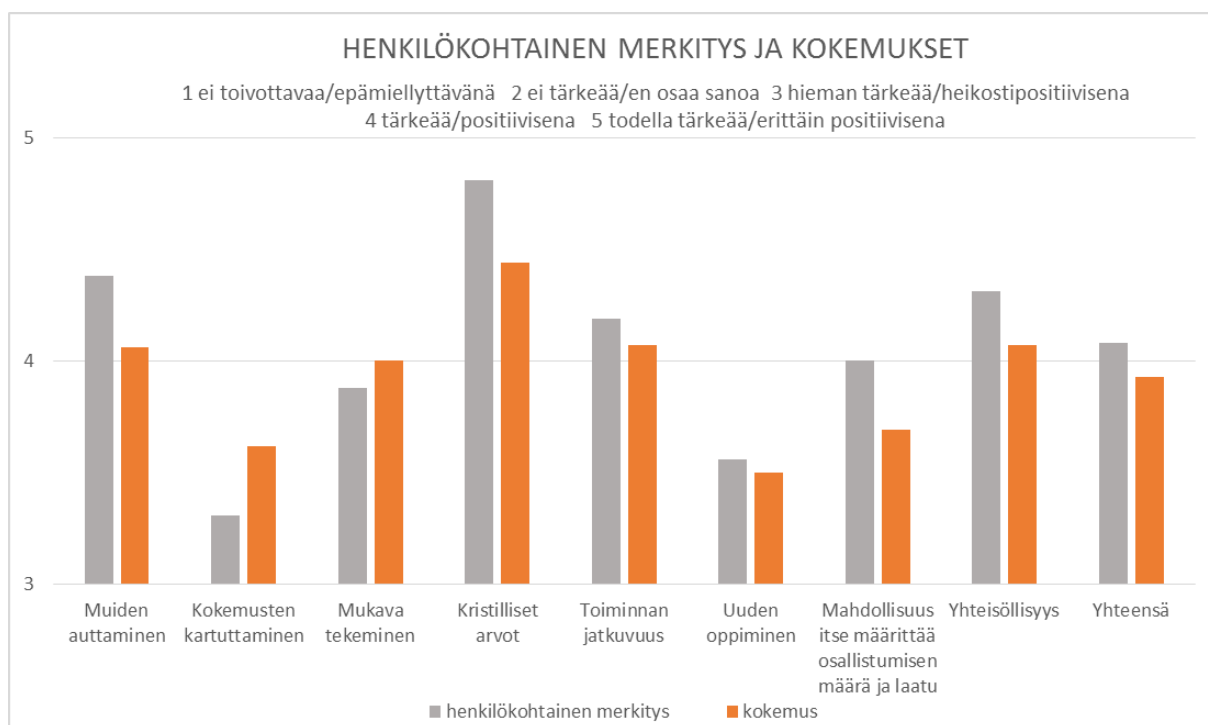
Talkoolaisen sisäinen kokemus on viime kädessä ratkaisevassa asemassa, kun hän miettii mahdollista vapaaehtoistoimintaansa yhdistyksen hyväksi jatkossa. Yeungin vapaaehtoistyön motivaatiotimantin pohjalta muotoillut Webropol-kyselyn kysymykset 32 ja 34 kartoittivat talkoolaisten henkilökohtaisia merkityksiä ja niiden kokemista lastenjuhlatalkoissa. Kysymysten vastaukset on esitetty kuviossa 4. Kaikille vastanneille kristilliset arvot ovat olleet vähintään tärkeitä. Siksi voidaankin todeta, että kristilliset arvot ovat merkittävimmissä asemassa vastaajien henkilökohtaisissa merkityksissä, jotka ovat sidoksissa motivaatioihin. Jurvansuun (2002, 143) tutkimuksessa nousi esiin, että merkittävä yhdistyksen vahvuus on sen aatteellisuus ja selkeät tavoitteet. Vahvuutena voidaankin nähdä se, että talkoolaisten keskuudessa yhdistyksen ydin-arvo on hyvin selkeä ja tärkeä.

Kuvio 4. Henkilökohtaisten merkitysten jakautuminen talkoolaisten keskuudessa

Kokemusten kartuttaminen ei kuvion 4 mukaan ollut todella tärkeää kuin yhdelle vastanneista. Sitä koskevan merkityksen painotus on muutenkin alhaisempi kuin muiden osa-alueiden. Tämän voi selittää talkoolasten runsas kokemus vastaavan tyyppisestä toiminnasta. Ainakaan Lahdessa mukana olleet talkoolaiset eivät siis tulleet kartutta-

maan omia kokemuksiaan, vaan kokivat tärkeimmäksi henkilökohtaiseksi merkitykseen kristilliset arvot.

Kuvio 5. Henkilökohtaisen merkityksen ja kokemuksen suhde

Kuvio 5 on muodostettu henkilökohtaista merkitystä ja kokemuksia kartoittaneiden Webropol-kyselyn kysymysten 32 ja 34 vastausten keskiarvoista. Kuvion alin esitetty arvo on erojen korostamiseksi kolme sen todellisuudessa ollessa yksi. Vaikka kokemus ei kristillisten arvojen osalta täysin yllä henkilökohtaisen merkityksen tasolle, on sen toteutuma kuitenkin suurempi kuin muiden osa-alueiden. Koska toteutuma on alhaisempi kuin odote, kannattaa kristillisten arvojen esiintuloon lastenohjelmassa jatkossa kiinnittää huomiota.

Edellä esitetyn kysymystenasettelun mukaan minkään osa-alueen henkilökohtaisen merkityksen ja kokemuksen keskiarvot eivät poikkea toisistaan kymmentäkään prosenttia. Vapaaehtoistyön kokemukset ovat osin alittaneet, osin ylittäneet sen henkilökohtaisen merkityksen. Mielestäni tilanne vaikuttaisi olevan tasapainossa, sillä täydelliseen tasatilanteeseen on tuskin realistista tähdätä. Tämän kysymyskokonaisuuden lopputulokseen olisi varmasti vaikuttanut, mikäli kysymys henkilökohtaisesta merkityksestä olisi toteutettu alkuperäisen suunnitelman mukaan ennen lastenjuhla-

talkoita ja kysymys toteutuneesta kokemuksesta vasta niiden jälkeen. Koska kysymykset on esitetty peräkkäin, vastaukset muodostavat kokonaisuuden, jolla vastaaja voi harkitusti tai korostaen viestittää jotakin. Joka tapauksessa kaavion palkit edustavat vastaajien sisäisiä kokemuksia.

Webropol-kyselyn kohdassa 38 kysyttiin millaisia onnistumisen tai hyvän olon tilanteita vastaaja oli kokenut lastenjuhla järjestelyissä. Vastaukset kertovat sisäisistä kokemuksista, onnistumisen ilosta ja hyvästä olostä. Uusiin ihmisiin tutustumista pidettiin itselle antoisana. Muille avuksi oleminen ja tuttujen tapaaminen tuotiin esiin. Kaikkein vuolaimmin omaa kokemusta kuvattiin sanoin:

”Koko työ oli yhtä onnistumista”

Tärkeänä asiana mainittiin myös ”omien juhlien” tekeminen. Todennäköisesti tällä viitataan omassa kotikaupungissa pidettävään Evankeliumijuhlaan. Tämä kertoo mielestäni kuitenkin myös omaksi kokemisesta. Kun Evankeliumijuhla on omalla paikkakunnalla, halutaan olla mukana tekemässä sitä. Ainakin omalla asenteella uskottiin voivan myötävaikuttaa positiivisiin kokemuksiin. Tulistuminen oman toimintapisteen talkoolaisille nolostutti jotakuta Webropol-kyselyn vastaajista. Kukaan muu ei mainitse kenenkään tulistumisesta mitään, joten tulistuminen ei todennäköisesti ole säteillyt ympärilleen kielteistä tunnelmaa. Voidaan siis olettaa, että se on ollut kielteistä vain yhdelle henkilölle hänen sisäisen kokemuksensa kautta.

Haastatteluissa kerrottiin onnistumisen ja pärjäämisen kokemuksia. Sekä mahdollisuus vaikuttaa että kokemus sen puutteesta tuli esiin. Työn mielenkiintoisuus koettiin myönteisenä. Mukana oltiin seikkailumielellä, ja siksi oli helppoa suhtautua haasteisiin myönteisesti. Haastatteluissa nousi esiin myös kielteisiä sisäisiä kokemuksia. Kolme haastatelluista oli ainakin jossakin vaiheessa prosessia ollut huolissaan siitä, hoitaako joku muu tai jotkut muut työnsä yhteisen asian eteen. Huoli kohdistui erityisesti ennakoivalmisteluihin. Koettiin myös epävarmuutta, ulkopuolisuuden tunnetta ja jopa hermostumista, joka vaikutti liittyvän tietämättömyyteen asioiden tilasta. Tähän viittaa myös se, että jälkeenpäin kaikki totesivat huolensa olleen turha. Yksi haastatelluista korostaakin, että kannattaa aktiivisesti kysellä asioista, jotka mietityttävät. Kaksi haastateltavista antoi ohjeeksi, että kannattaa keskittyä huolehtimaan

vain omasta vastuualueestaan. Organisoinnillisesti asiaa voidaan helpottaa toiminnan läpinäkyvyyteen panostamalla ja tiedottamalla kulloisestakin vaiheesta lastenjuh latoimikuntalaisia, vaikka asia ei kuuluisikaan kaikkien vastuualueeseen. Kokonaiskuva säilyisi näin kaikilla kirkkaampana.

6.2 Vuorovaikutus

Webropol-kyselyn mukaan vuorovaikutustilanteissa oli ollut monenlaisia sekä antoisia että haastavia tilanteita. Vuorovaikutustilanteisiin liittyi monenlaisia sidosryhmiä ja niiden kokoonpanoja. Ryhmät, joiden sisällä vuorovaikutustilanteita tapahtui, olivat muun muassa talkoolaiset keskenään, talkoolaiset ja juhlavieraat eli lapset ja heidän vanhempansa sekä lastenjuh latoimikunta.

Sekä kyselyn että haastattelujen perusteella juhlavieraat, eli lapset ja heidän vanhempansa, olivat vuorovaikutustilanteiden kannalta sekä haaste että ilon aihe. Mukavana koettiin, kun oli aikaa jutella lasten kanssa, ja heidän intonsa, ilonsa ja positiivisuutensa näkeminen kannusti. Myös vanhempien myönteinen asenne oli koettu onnistumisena. Haasteen toivat tilanteet, kun talkoolaisen sanaa ei toteltu. Tähän olivat syyllistyneet sekä lapset että aikuiset. On suorastaan yllättävää, että edes aikuiset eivät kunnioittaneet ohjetta, kun tempuradan välineet oli muun ohjelman ajaksi siirretty sivuun ja niissä oli lappu, joka kielsi kiipeilyn. Vaikka heille oli myös suusanallisesti huomautettu asiasta, he siitä huolimatta vetivät tempuratarvikkeet keskemälle ja auttoivat lapsia kiipeilemään niissä! Tällaisissa tilanteissa on turvauduttava järjestysmiesten apuun, joiden olisi ennaltaehkäisevästikin hyvä olla näkyvissä myös lastenjuhlassa.

Joitakin muita vuorovaikutukseen liittyviä ongelmia tuli esiin Webropol-kyselyn kautta. Eräs talkoolainen kertoi:

”Hankalinta oli, kun minut oli ehditty luvata kahteen eri järjestelytyömiin minulta itseltäni kysymättä [...] oli aikataulullisesti aika mahdotonta olla mukana lastenjuh lajärjestelyissä vaikka olisin ehkä halunnutkin.”

Vuorovaikutus on jollakin tapaa jossakin kohtaa ollut puutteellinen, jos henkilö itse ei tiedä, minne hänet on luvattu ja koska. Tässä tapauksessa ongelma on laajempi kuin vain lastenjuhlan järjestelyihin liittyvä, mutta tilanne on ikävä ja sellaisia tulisi välttää. Tämän tyyppisiä tilanteita voidaan ennaltaehkäistä tiedottamalla talkoolaisia riittävän varhain heidän tulevista tehtävistään. Kun talkoolainen saa tiedot varhain, hän voi itse huomata päällekkäisyyden ja ilmoittaa asiasta, jolloin ongelma voidaan vielä helposti ratkaista. Tämä toki vaatisi varhaista tiedottamista tässä tapauksessa myös toisena osapuolena olleen järjestelytiimin tehtäviä koskien.

Talkooväen sisällä ilmenneisiin vuorovaikutuksen haasteisiin viitattiin kyselyssä kahdella tavalla. Toisessa peräänkuulutettiin lupauksista kiinnipitämistä. Asiaa ei tämän tarkemmin selitetty, mutta ilmeisesti jonkinlaista ongelmaa oli tässä asiassa ollut. Varovainen arvaukseni on, että lupauksella viitataan talkoolaiseksi lupautumista. Toinen liittyi talkoolaisen auktoriteettiin. Vastuuhenkilöitä tulisi kuunnella. Jos eriäviä mielipiteitä on, ne tulisi esittää asiallisesti. Vastuuhenkilöllä täytyy tilanteen jo ollessa käynnissä olla viimeinen sana toimintatavoista. Muussa tapauksessa on riski ajautua kaokseen. Webropol-kyselyn avoimessa vastauksessa kerrotaan:

”...Periaatteessa minulla oli kai lupa jakaa tehtäviä, mutta ei kuitenkaan asemaa muuta kuin paperilla. Joten ajoittain puhuin seinille. Erityisesti koski miehiä, jotka kävivät auttamassa, mutta joista en (ja ilmeisesti kukaan meistä) ei tiennyt mitään.”

Miehet, joihin kommentissa viitataan, olivat ilmeisesti kenttätoimikunnan tuolien laittoon avuksi lähettämiä miehiä. Nämä miehet mainittiin useasti sekä kyselyssä että haastatteluissa. Apu koettiin hienona asiana, mutta miehet ilmestyivät ilman, että kukaan koko lastenjuh latoimikunnasta olisi tiennyt asiasta mitään. Ja kuten henkilö edellä kertoo, he toimivat ilmeisen omavaltaisesti. Tällaisissa tilanteissa toimikuntien olisi hyvä olla keskenään enemmän vuorovaikutuksessa. Avun tarjoaminen on hienoa, mutta apua tulisi aina antaa kohteen ehdoilla.

Valtaosin aineisto tarjosi myönteisiä kertomuksia vuorovaikutukseen liittyen. Kyselyssä ja haastatteluissa saivat valtavasti kiitosta koko lastenjuhlan talkooväki, eri tiimit, lastenjuh latoimikunta ja lapsi-, varhaisnuoris- ja perhetyön vastaava sihteeri. Yhteishenki, yhteisöllisyys ja yhdessä tekemisen riemu tulivat esiin monin tavoin. Tal-

koolaisia kehuttiin joustaviksi, työnjakoa tasapuoliseksi ja vuorovaikutusta rakentavaksi. Iloittiin siitä, että saatiin olla avuksi ja tavata tuttuja. Myös lastenjuh latoimikunnan avoimuutta uusille ideoille kiiteltiin. Kyselyn mukaan uskottiin, että positiivisten kokemusten syntymiseen vaikuttavat oma asenne, kaikkien aktiivisuus, yhteiset arvot, kävijöiden tyytyväisyys, mukavat tiimit, huumori ja koko kokonaisuus.

Haastatteluissa tuotiin esiin esimerkiksi se, että talkoolaiseksi kutsuminen on hieno asia. Henkilökohtainen pyyntö antaa varmasti tunteen oman työpanoksen tärkeydestä talkoissa. Ilmapiiriä talkoissa kehuttiin, talkoolaisten keskinäinen positiivinen palaute katsottiin tärkeäksi. Erityisesti yksi haastateltavista halusi tuoda esiin nuorille talkoolaisille annetun myönteisen palautteen. Hänen mielestään hyvästä työstä täytyy kiittää erityisesti nuoria, joilla ei vielä ole paljon kokemusta vastaavasta talkootyöstä, eivätkä he näin ollen välttämättä itse edes ymmärrä oman panoksensa onnistumista ja tärkeyttä kokonaisuudessa.

Haastatteluissa tuli ilmi, että lastenjuh latoimikunta ei tuntenut toisiaan entuudestaan kovinkaan hyvin. Tästä seurasi epävarmuuden tunnetta ainakin jollekin haastateltavista. Vastuunjakoa pidettiin tasapuolisena. Useampi haastateltava toi esiin, että ohjat talkoissa olivat yhdellä ihmisellä, joka hallitsi tilanteen ja jolta saattoi kysyä apua. He näkivät tärkeänä, että tilanteessa oli selkeä johtaja, joka osaltaan varmasti toi turvallisuuden tunnetta. Yhdessä tekeminen oli antoisaa, ihmiset suhtautuivat toisiinsa mukavasti ja olivat todella avuliaita.

Jäsenten tulee voida vaikuttaa siihen, millaista toimintaa järjestö tuottaa ja miten sekä millainen heidän jäsenyytensä sisältö on. Kasvokkain käydyt keskustelut ja kokoukset ovat dialogin tehokkain menetelmä, (Hämäläinen 2007, 113) ja onkin hienoa, että lastenjuh latoimikunta kokoontuu yhteen suunnittelemaan lastenjuhlaa. On myös hienoa, että vuosittain eri henkilöt saavat tämän mahdollisuuden. Yhdistyksen menestykseen liittyy kyky arvioida omaa toimintaa (Jurvansuu 2002, 134). Haasteena onkin, miten vaihtuvat ryhmät arvioivat toimintaa, kun lastenjuh latoimikunnassa jokainen on mukana vain kerran. Loppupalaverit ovat tärkeitä, jotta lastenjuhlan toteuttamisessa opittu saadaan jaettua tuleville lastenjuh latoimikunnille. Vuorovaikutus toimikuntien välillä on valtaosin kuitenkin pienen palautteen varassa.

6.3 Kokemusten summa

Kokemukset lastenjuhlatalkoista ovat pääsääntöisesti myönteisiä. Vaikka joitakin kielteisiä asioita oli koettu, yleinen mieliala oli korkealla. Resurssien ja tiedon kehittämisen heijastuu myös sisäisen kokemuksen ja vuorovaikutuksen haasteiden vähene misenä. Ainoastaan lastenjuhlatoimikunnan ensimmäisessä kokouksessa keskenään utojen toimikuntalaisten tutustuttamiseen voidaan käyttää ryhmäytymisleikkiä. Tämä on siis ainoa suoraan vuorovaikutukseen ja sisäiseen kokemukseen kohdistettu toimenpide, jonka tarve kehittämistehtävässä tulee esiin.

Onnistuneesta talkookokemuksesta kertoo kyselyn kohta 40, jossa kysytään mahdollisesta osallistumisesta tulevien lastenjuhlien talkoisiin, ja jonka mukaan kukaan ei kokemuksen perusteella suoraan kieltäydy. Sisäisten kokemusten ja vuorovaikutuksen harvoin haasteisiin voidaan vastata tiedon keinoin. Teemoitteluun perustuvassa taulukoinnissa määrällisesti suurimmaksi ryhmäksi nousi vuorovaikutuksen ja sisäisen kokemuksen myönteinen puolisko. Ensisijaisesti tähän ryhmään teemoittamiani havaintoja oli koko neljän haastattelun aineistossa yhteensä 34 kappaletta. Tyytyväiset talkoolaiset ovat tapatumen menestyksen kannalta todella tärkeitä (Van der Wagen 2007, 29). Talkoolaisten sisäiset kokemukset ja vuorovaikutus ovat vahvuus ja yhdistyksen toiminnan voimavara.

7 JOHTOPÄÄTÖKSET

Opinnäytetyöni kehittämiskysymykset käsittelevät Evankeliumijuhlan lastenjuhlan talkootyön organisoinnin vahvuuksia ja kehittämiskohteita sekä kehittämistapoja. Lähestyin kysymyksiä kartoittamalla talkoolaisten kokemuksia Lahden Evankeliumijuhlan lastenjuhlan talkoista Webropol-kyselyllä ja haastatteluilla. Eläytymismenetelmällä selvitin heidän yleistä näkemystään talkoo-organisoinnista. Vapaaehtoistyössä on tärkeää, että vapaaehtoisia kuullaan ja kehitetään työtä yhdessä (Juhola 2012, 14; Karreinen ym. 2010, 95–98).

Eläytymismenetelmä kartoitti talkoolaisten näkemyksiä talkootyön organisoinnin keskeisimmistä seikoista. Sen avulla talkootyön organisoinnin kulmakiviksi paljastuivat resurssit, tieto sekä vuorovaikutus ja sisäinen kokemus. Näin kulmakivistä tuli opinnäytetyötäni jäsentäviä käsitteitä. Kyselyn ja haastattelujen tuottamat havainnot saattoin kulmakivien avulla purkaa helpommin hallittaviksi kokonaisuuksiksi, mikä tukee kehittämistehtävän selkeyttä sekä analysointivaiheessa että opinnäytetyötä luettaessa. Eläytymismenetelmän anti opinnäytetyölleni oli sen jäsentymisen helpottaminen ja vertailukohtien tarjoaminen muulle aineistolle.

7.1 Lastenjuhlan talkootyön organisoinnin kehittämiskohteet

Tieto-kulmakivi voidaan jakaa osiin monellakin loogisella tavalla. Sen jakautumiseen tässä työssä on vaikuttanut aiheen esiintyminen aineistossa. Aineistosta on havaittavissa, että tiedonkululliset haasteet nousevat esiin monessa kohdassa. Ihmisten välinen viestintä onkin todella haastavaa, sillä viestintään vaikuttavat lukuisat tekijät (Wiio 2009). Jurvansuun mukaan menestyvissä yhdistyksissä oltiin keskimäärin tyytyväisiä sisäiseen tiedottamiseen (2002, 146). Tiedonkululliseen haasteeseen kannattaa siis pyrkiä vastaamaan.

Monet tiedonkulkua ja toiminnan läpinäkyvyyttä lisäävät seikat ratkaisevat myös resurssihaasteita ja heijastuvat oikein toteutettuna myönteisesti vuorovaikutukseen ja sisäiseen kokemukseenkin. Esimerkiksi aiemmin sivulla 31 esittelemäni lastenjuhlatoimikunnan toimikausikello antaa toimikuntalaisille alusta asti selkeän kuvan toimikauden velvoitteista ja vähentää näin epävarmuuden tunnetta tulevaa kohtaan.

Lastenjuhlatoimikunnan sisäisessä tiedonkulussa oli haasteita. Osittain tiedonpuutteen vuoksi heillä oli kiire ohjelman suunnittelussa. Ohjelmasuunnittelun avuksi olisi hyvä, että he saisivat selkeän tietopaketin tultuaan valituiksi toimikuntaan. Toimikunnan kokoamisesta ensimmäiseen kokoukseen on aikaa monta kuukautta. Tätä aikaa toimikuntalaiset voisivat käyttää tehokkaasti suunnitellen kukin tahoillaan mitä ehdottaa. Tähän tarvitaan tietoa toimikunnan velvoitteista ja aikatauluista. Lastenjuhlatoimikuntalaisille tulisi jakaa tietoa tehokkaasti, jotta he saisivat paremmin haltuun ko-

konaisuuden ja sitä rajaavat aikataulut, ja näin myös ajan haasteita voidaan ratkaista tiedon keinoin. Avuksi tähän haasteeseen olen koonnut Pienin askelin kohti lastenjuhlaa-mallin, joka tarjoaa tietopaketin lastenjuh latoimikunnan tehtävistä. Myös valmistelujen etenemisestä tulisi tiedottaa kaikkia toimikuntalaisia, jotta turha murehtiminen jäisi pois.

Kyselyssä kävi ilmi, että joissakin tilanteissa talkoolaisia oli hieman liian vähän. Rekrytointitehtävä oli jaettu lastenjuh latoimikuntalaisten välille (Simanainen 2014). Kuitenkin kyselyn mukaan onnistunut rekrytointi oli lähes pelkästään Sley'n työntekijöiden hartioilla. Kaikkien lastenjuh latoimikuntalaisten tulisikin suhtautua tähän velvollisuuteen vakavasti, sillä silloin tehokasta kasvokkain tapahtuvaa rekrytointia voitaisiin tehdä paljon enemmän (Yeung ym. 2005, 170), Kasvokkain tapahtuvassa rekrytointissa voidaan myös paremmin huomioida rekrytoitavan toiveita ja hyödyntää osaa misalueita. Talkootehtävät kannattaisi paketoita kokonaisuuksiksi, joiden selkeät sisällöt olisi helppo tarjota rekrytointitilanteessa (Karreinen ym. 2010, 9). Kunkin juhlaohjelman vastuuhenkilön tulisi olla ensisijainen rekrytoija kyseessä oleviin tehtäviin. Rekrytoitavan olisi silloin helppoa kysyä suoraan asiaa parhaiten tuntevalta haluamiin lisätietoja. Kyselyn vastauksista nousi esiin myös ehdotus lastenjuh latoimikuntalaisten tarpeen esillä pitämisestä ympäri vuoden. Rekrytointia tulisikin tehdä aina ja kaikissa sopivissa tilanteissa (Vapaaehtoisjohtamisen hyviä käytäntöjä 2012, 22).

Juhlapaikalla tapahtuva tiedottaminen ja perehdytys osoittautuivat kehittämistehtäväni mukaan haastaviksi. Talkoolaisten tulisi saapua paikalle riittävän varhain, perehdytukseen tulisi työnkuvan lisäksi liittää lyhyt selvitys siitä, millainen vastuu talkoolaisella on ja miten toimitaan vaaratilanteissa tai tapaturman sattuessa. Edellä mainitut asiat olivat jääneet monille epäselviksi. Jokaisella talkoolaisella olisi hyvä olla myös sekä järjestyksen valvonnan että ensiavun puhelinnumerot. Lastenjuh latoimikunnan kyseessä olevan ohjelman vastuuhenkilön tulisi huolehtia, että hänen ryhmässään toimivat talkoolaiset saavat perehdytyksen ja tarvittavat tiedot.

Jatkuvan kehittämisen näkökulmasta tiedonkulku lastenjuh latoimikunnalta toiselle on avainasemassa. Tiedonkulkua helpottamaan voisi ottaa käyttöön mallin, jolla jokainen lastenjuh latoimikunta kartoittaisi oman toimintansa onnistumiset ja haasteet. Näin voitaisiin koota tietopankki, jonka tiedot karttuisivat vuosi vuodelta ja siihen

koottua tietoa voitaisiin käyttää lastenjuhlan pitkäjänteisessä kehittämisessä. Tällä hetkellä tieto kulkee lastenjuhlatoimikunnalta toisella ja pidemmän aikavälin kokonaiskuvaa ei ole kattavasti koottavissa.

7.2 Lastenjuhlan talkootyön organisoinnin vahvuudet

Resurssit jakautuvat aineiston mukaan kahteen ryhmään. Ensimmäinen resurssi on ihmiset. Talkoissa mukana olevat ihmiset ovat toiminnan vahvuus, sillä heillä on osaamista, halua ja joustavuutta toimia lastenjuhlatalkoissa. Tehtävänkuvien joustavuus on tyypillistä talkoohenkiselle toiminnalle (Jurvansuu 2002, 135), ja siksi tärkeä ominaisuus myös talkotehtävässä toimivalle. Vuosittain muuttuvissa lastenjuhlan olosuhteissa joustavuuden tärkeys korostuu. Kun rutiineita ei ole, tilanteet poikkeavat helposti suunnitellusta. Joustavuudella ja osaamisella nämä yllättävätkin tilanteet hoiduvat helpommin.

Talkoolaisten etukäteistiedottaminen oli kyselyn mukaan onnistunut loistavasti. Viestinnän haastavuuden huomioon ottaen se on kirkkaasti toiminnan vahvuuksia. Kyselyyn vastanneet olivat tyytyväisiä etukäteistiedon sisältöön ja saapumisaikaan. Lisäksi etukäteistiedottamisen onnistumisesta kertoo Evankeliumijuhlapaikalla helposti löytynyt talkotehtävä.

Kehittämistehtäväni pohjalta nimeän lastenjuhlan talkootyön organisoinnin selkeiksi vahvuuksiksi myös vuorovaikutuksen ja talkoolaisten sisäiset kokemukset. Taulukoidessani haastattelujen havaintoja kulmakivien myönteisiin ja kielteisiin sarakkeisiin määrällisesti suurimmaksi ryhmäksi nousivat vuorovaikutuksen ja sisäisen kokemuksen myönteisen sarakkeen havainnot. Vuorovaikutuksen ja sisäisen kokemuksen osalta esiin tulleet kielteiset kokemukset olivat usein lyhytaikaisia tai heijastumia jonkin muun osa-alueen haasteesta. Myönteisten havaintojen sisältö oli suurelta osalta kokonaisvaltaista. Myönteiset kokemukset eivät kohdistuneet vain pieneen osa-alueeseen, vaan monet niistä kuvasivat muun muassa yleistä tunnetilaa koko talkoiden aikana.

7.3 Näkökulma, luotettavuus ja yleinen merkitys

Näkökulmana opinnäytetyössäni on talkoolaislähtöisyys. Koska talkoolaiset ovat ne henkilöt, joihin talkootyön organisoinnin toimenpiteet kohdistuvat, on heidän myös oltava avainasemassa sen kehittämisessä. Talkootyö, kuten vapaaehtoistyö aina, poikkeaa palkkatyöstä erityisesti siinä, että mielekkyyttä vailla olevaan työhön ei löydy tekijöitä (Juhola 2012, 15). Koska en löytänyt valmista teoriaa, joka olisi jäsentänyt talkootyön organisoinnin elementtejä, aloitin työni etsimällä talkootyön organisoinnin kulmakivet.

Opinnäytetyöni on tehty hyödyttämään lastenjuhlan talkootyön organisointia. Saadakseen kattavan pidemmän aikavälin kuvan lastenjuhlatalkoista, tutkimuksia pitäisi tehdä useamman vuoden ajan eri lastenjuhlatalkooryhmissä. Samoin myös kohde-ryhmänä olisi hyvä käyttää koko lastenjuhlan vapaaehtoisten joukkoa. Tarkoitus ei kuitenkaan ole luoda kattavaa teoriaa, vaan pyrkiä rakentamaan pohja, jonka avulla lastenjuhlan talkootyön organisointia voidaan kehittää nyt ja jatkossa. Olen halunnut lähestyä aihetta kolmella erilaisella menetelmällä, jotta kehittämistehtävän näkökulma talkootyön organisointiin olisi mahdollisimman kattava.

Lukuisat ratkaisuni menetelmien valinnan, aineiston analysoinnin ja tulkinnan aikana ovat osaltaan vaikuttaneet kehittämistyön johtopäätöksiin. Laadullisilla menetelmillä ei tuoteta tilastotietoa, vaan pyritään selittämään jotakin tiettyä ilmiötä (Alasuutari 1999, 55). Olen kehittämistehtävässä tuonut esiin eri menetelmillä tuottamiani aineistoja. Ne ovat vertailtaessa tukeneet toisiaan. Aineistot ovat antaneet paljon yhtenevää tietoa. Tämä lisää kehittämistehtävän tuloksen luotettavuutta. Koko projektin ajan olen järjestelmällisyydellä pyrkinyt analysoimaan aineistoa niin, että kaikki oleellinen tulisi huomioitua. Lisäksi olen pyrkinyt opinnäytetyössäni tuomaan esiin ratkaisuihini vaikuttaneet seikat, jotta lukija voi itse arvioida tutkimuksen luotettavuutta niiden valossa. (ks. Kiviniemi 207, 81 -83.)

Koska kehittämistehtävä on toteutettu Lahden Evankeliumijuhlan lastenjuhlan talkoolaiden keskuudessa, ei sen tuottama tieto automaattisesti kata kaikkien menneiden ja tulevien juhlien talkoolaiden näkemystä. Opinnäytetyöni ansiosta saadaan kuitenkin näkemys siitä, mitkä asiat Lahdessa olivat haasteita ja mitkä vahvuuksia. Kehit-

tämistyötä voidaan helpommin toteuttaa talkootyön ohessa, kun opinnäytetyöni tarjoaa perustan, jolle kehittämistyötä jatkossa voidaan rakentaa. Opinnäytetyöni tuottamia menetelmiä voi soveltaen varmasti hyödyntää myös muissa Evankeliumijuhlan osa-alueissa. Lisäksi opinnäytetyö varmasti tarjoaa ajattelemisen aihetta lähes kaikkien vapaaehtoisvoimin järjestettävien tapahtumien talkootyön organisoijille ja tekijöille.

Uskon, että talkootyön organisoinnin kulmakivet ovat yleistettävissä laajemminkin, sillä eläytymismenetelmän kehyskertomukset olivat kuvitteellisia, eivät Evankeliumijuhlan lastenjuhlaa koskevia. Lisäksi kehittämistehtäväni koko aineisto oli helposti sijoitettavissa näiden kulmakivien otsikoiden alle. Kulmakivien sisällöt voivat vaihdella, mutta uskon, että resurssit, tieto sekä vuorovaikutus ja sisäinen kokemus yläkäsitteinä kattavat koko talkootyön organisoinnin. Toki talkootyön organisoinnille voi löytyä muitakin loogisia tapoja sen jäsentämiseen, mutta kulmakiviteoria tarjoaa ainakin yhden sellaisen. Tutkimuksellinen tieto ei koskaan kerro koko totuutta, vaan sen tulokset ovat voimassa siihen asti, kunnes joku tarkentaa tai kumoaa ne. Asiaa voisi kuitenkin lähteä laajemmin tutkimaan näiden kolmen talkootyön organisoinnin kulmakiven näkökulmasta.

7.4 Pienin askelin kohti lastenjuhlaa

Opinnäytetyöni ohessa olen koonnut Pienin askelin kohti lastenjuhlaa -mallia, jossa käydään kompaktisti läpi koko lastenjuhlan järjestämisprosessi aina lastenjuhlatoimikunnan kokoamisesta loppupalaveriin. Malli ei ole osa tätä opinnäytetyötä, ja siksi tuon siitä esiin vain esimerkkejä. Malli perustuu lapsi-, varhaisnuoriso- ja perhetyön vastaavalta sihteeriltä saamiini tietoihin ja opinnäytetyössäni tekemään kehittämistehtävään. Se tarjoaa muun muassa valmiita taulukoita ja toimintatapoja suunnittelun ja organisoinnin tueksi ja tukee näin toimintamallin jalkautumista tilaajan käyttöön. Tulevaisuudessa tämä helpottaa lastenjuhlatoimikuntalaisten kokonaiskuvan muodostumista, vaiheiden hahmottamista ja läpikäyntiä. Pienin askelin kohti lastenjuhlaa -malli pyrkii yksinkertaiseen ja mahdollisimman lyhyeen muotoon tuoden kuitenkin esiin kaiken oleellisen. Yksinkertainen ja lyhyt muoto on helpommin ymmärrettävä,

eikä sen lukeminen tunnu työläältä. Avainsanat on kirjoitettu kapitaaleilla, jotta tekstistä on helppo poimia juuri se tieto, jota tarvitaan (ks. Wiio 2009, 105). Esimerkki tavasta, jolla Pienin askelin kohti lastenjuhlaa -malli esittelee talkootyön organisoinnin vaiheet:

”... Kokousten yhteydessä kannattaa myös juoda teetä tai kahvia. Kuponin ääressä on mukavampi jutustella ja kokous tuntuu kotoisammalta ja kutsuvammalta, vaikka olisi raskas työpäivä takana. LASTENJUHLA-OHJELMA on ensimmäisenä toimikunnan työlliställä. Lähes lopullisen ohjelman, joka painetaan JUHLAESITTEESEEN, tulee olla valmis joulukuussa. Myös BUDJETIN kannalta ohjelmasisällöt pitää selvittää ensimmäisenä. Tässä vaiheessa ollaan yhteydessä esiintyjiin ja muihin mahdollisesti rahallista korvausta pyytäviin palveluntarjoajiin, jotta budjetista saadaan mahdollisimman tarkka. Kaikki LUPA-ASIAT hoitaa kokonaisuudessaan yleensä kenttätoimikunnan puheenjohtaja päätoimikunnan valtuuttamana. Jos kuitenkin halutaan järjestää jotakin esim. äänen-toistoa sisältävää juhla-alueen ulkopuolella, kannattaa asiaan kysyä ohjeistusta päätoimikunnasta. Liitteenä esimerkkipohja lastenjuhlan budjettitaulukosta...”

Ennen Pienin askelin kohti lastenjuhlaa -mallin lopullista valmistumista haluan keskustella lapsi-, varhaisnuoriso- ja perhetyön vastaavan sihteerin kanssa siitä, miten hän näkee mallin vaiheiden toimivuuden. Hän työskentelee aiheen parissa ja on ainoa, joka tulee käyttämään mallia useana vuonna. Lisäksi hänellä on laajasti tietoa lastenjuhlan talkootyön organisoinnista. Koska Pienin askelin kohti lastenjuhlaa -mallin on osin tarkoitus toimia myös hänen työkalunaan, on tärkeää, että hän kokee sen käytännölliseksi. Pienin askelin kohti lastenjuhlaa voidaan laittaa sähköisesti jakoon ainakin asianosaisille, jotta sen voi helposti löytää aina, kun mieleen nousee kysymys juhla järjestelyistä. Tiedot voi laittaa myös yleisesti nähtäväksi verkkoon. Sieltä sen voi jokainen tarvitessaan hakea.

Koska toimin tulevan vuoden 2015 lastenjuh latoimikunnassa, minulla on mahdollisuus edesauttaa toimintamallien jalkautumista. Onkin mielenkiintoista itse olla ensimmäisessä talkooryhmässä koekäyttämässä kehittämistehtäväni tuottamia toimintatapoja. Uskon oppivani paljon lisää, kun saan tarkastella toimintaa sisältäpäin. Lisäksi minulla on mahdollisuus tarkentaa mallia ymmärrettävämpään muotoon, mikäli siinä on väärinymmärryksen mahdollisuuksia tai muuta täsmennettävää. Saan myös olla kehittämässä mallia ensimmäisen käyttökokemuksen pohjalta.

Lahden Evankeliumijuhlan lastenjuhlan valmisteluista alkanut opinnäytetyöni matka kulki eläytymismenetelmän ja haastattelujen tarinoiden sekä kyselyn vastausten kyydissä koko matkan aina loppupalaveriin asti. Tarinat kertoivat ilosta, riemusta ja haasteista. Matkan aikana vastaan tuli yllättäviä pysähdyksiä. Opinnäytetyöni kuitenkin jatkoi kasvamistaan aineistosta valmiiksi tekstiksi. Ja nyt ollaan tässä, opinnäytetyöni viimeisillä riveillä. Vaikka opinnäytetyöni päättyy tähän, jatkavat sen synnyttämät kehittämissuhteet, toimintamallit ja ajatukset matkaansa vieden kehittämissuhteitä eteenpäin pienin askelin kohti uutta lastenjuhlaa.

LÄHTEET

- Aaltola, Juhani & Valli, Raine 2007. Ikkunoita tutkimusmetodeihin II – Näkökulmia aloittelevalle tutkijalle tutkimuksen teoreettisiin lähtökohtiin ja analyysimenetelmiin. 2. korjattu ja täydennetty painos. Jyväskylä: PS-kustannus. ISBN 978-952-451-165-0.
- Alasuutari, Pertti 1999. Laadullinen tutkimus. 3. uudistettu painos. Tampere: Vastapaino. ISBN 951-768-055-4
- Arviointityökaluja 2014. SOSTE Suomen sosiaali ja terveys ry. Viitattu 9.11.2014.
<http://www.soste.fi/elinvoimaiset-jarjestot/arviointitoiminta/arviointitietoa/arviointityokaluja.html>
- Cnaan, Ram A. & Handy, Femida 2005. Towards Understanding Episodic Volunteering.. School of Social Policy and Practice University of Pennsylvania. Viitattu 2.11.2014.
https://www.movisie.nl/sites/default/files/alfresco_files/Towards%20Understanding%20Episodic%20Volunteering%20%5BMOV-516073-0.1%5D.pdf
- Eräsaari, Risto 2010. Saturaation salat.
http://blogs.helsinki.fi/rerasaar/files/2010/05/saturaation_salat_janus2010.pdf
- Eskola, Antti & Kurki, Leena (toim.) 2001. Vapaaehtoistyö auttamisena ja oppimisena. Tampere: Vastapaino. ISBN 951-768-090-2
- Eskola, Jari 1997. Eläytymismenetelmäopas. Tampere: Tampereen yliopisto. ISBN 951-44-4249-0
- Evankeliumijuhlat kautta aikojen 2014. Viitattu 28.10.2014.
<http://www.evankeliumijuhla.fi/juhlapaikkakunnat>
- Harju, Aaro (toim.) 2007. Kansalaistoiminnan kätketty aarre. Sivistysliitto ja Kansalaisfoorumi SKAF ry. Espoo: Painotalo Casper. ISBN 978-951-9461-35-9
- Harju, Aaro 2007. Aarre loistamaan. Teoksessa Harju, Aaro (toim.) 2007. Kansalaistoiminnan kätketty aarre. Sivistysliitto ja Kansalaisfoorumi SKAF ry. Espoo: Painotalo Casper. 10 -25. ISBN 978-951-9461-35-9

Hiilamo, Heikki & Hiilamo, Kirsi 2007. Apua? Lähimmäisyyden perusteet. Helsinki: Kotimaa-Yhtiöt / Kirjapaja. ISBN 978-951-607-423-1

Hämäläinen, Kari 2007. Järjestön markkinointi on merkitysten markkinointia. Teoksessa Harju, Aaro (toim.) 2007. Kansalaistoiminnan kätkeyty aarre. Sivistysliitto ja Kansalaisfoorumi SKAF ry. Espoo: Painotalo Casper. 108-117. ISBN 978-951-9461-35-9

Iso-Aho, Juha & Juhola, Esko (toim.) 2012. Kulttuuria vapaaehtoistyönä! Humanistinen ammattikorkeakoulu. Sarja F Katsauksia ja aineistoja 15. ISBN 978-952-456-145.7. Viitattu 4.11.2014.
<http://www.humak.fi/sites/default/files/liitteet/kulttuuria-vapaaehtoistyona-2012.pdf>

Juhola, Esko 2012. Miksi vapaaehtoistyön johtaminen on erityistä? Teoksessa Iso-Aho, Juha & Juhola, Esko (toim.) 2012. Kulttuuria vapaaehtoistyönä! Humanistinen ammattikorkeakoulu. Sarja F Katsauksia ja aineistoja 15. ISBN 978-952-456-145.7. 14 -17. Viitattu 7.11.2014.
<http://www.humak.fi/sites/default/files/liitteet/kulttuuria-vapaaehtoistyona-2012.pdf>

Julkunen, Raija & Nätti, Jouko & Anttila, Timo 2004. Aikanyrjähdys. Keskiluokka tietotyön puristuksessa. Tampere: Vastapaino. ISBN: 951-768-131-3

Jurvansuu, Sari 2002. Paikallisyhdistysten menestystekijät – Tutkimus kansalaistoiminnan hyvistä käytännöistä. Humanistinen ammattikorkeakoulu Sarja A. Tutkimuksia 2. Kauniainen: Humanistinen ammattikorkeakoulu - HUMAK. ISBN 952-456-003-8.

Karreinen, Lari & Halonen, Maria & Tennilä, Meri (toim.) 2010. 10 askelta parempaan vapaaehtoistoimintaan. Helsinki: Vihreä Sivistysliitto ry. ISBN 978-952-5078-36-7

Ketokivi, Kaisa Mirjam 2002. Vapauden lumo ja vastuun taakka. Perheen perustaminen pidentyneen nuoruuden kutturissa. Helsingin yliopisto. Valtiotieteellinen tiedekunta. Sosiologian laitos. Pro gradu-tutkielma. Viitattu 5.11.2014.
<https://helda.helsinki.fi/bitstream/handle/10138/18203/vapauden.pdf?sequence=2>

Kilpiä, Katri & Lähteenmäki, Anu & Voipio, Soili 2012. Vapaaehtoistyön tekemisen motiiveista. Teoksessa Iso-Aho, Juha & Juhola, Esko (toim.) 2012. Kulttuuria vapaaehtoistyönä! Humanistinen ammattikorkeakoulu. Sarja F Katsauksia ja aineistoja 15. 18 -21. ISBN 978-952-456-145.7. Viitattu 10.11.2014.
<http://www.humak.fi/sites/default/files/liitteet/kulttuuria-vapaaehtoistyona-2012.pdf>

- Kiviniemi, Kari 2007. Laadullinen tutkimus prosessina. Teoksessa Aaltola, Juhani & Valli, Raine 2007. Ikkunoita tutkimusmetodeihin II – Näkökulmia aloittelevalle tutkijalle tutkimuksen teoreettisiin lähtökohtiin ja analyysimenetelmiin. 2. korjattu ja täydennetty painos. Jyväskylä: PS-kustannus. 70 -85. ISBN 978-952-451-165-0.
- Krogel, Ashley & Catchpole, Kim 2009. Episodic Volunteers: Who are they and what do I do with them? Ohio State University Extension. Viitattu 4.11.2014.
<http://www1.cyfernet.org/confav/05-09-Krogelcatchpole-EpisodicVolunteer.pdf>
- Niemelä, Seppo 2000. Sosiaalinen pääoma. Aikuiskasvatus 4/2000, 374–376
- Nylund, Marianne & Yeung, Anne Birgitta 2005. Vapaaehtoistoiminta: Anti, arvot ja osallisuus. Tampere: Osuuskunta Vastapaino. ISBN 951-768-167-4
- Porkka, Suvi-Tuuli 2009. Työnohjaamisen taito – Oppikirja vapaaehtoistyön työnohjaajalle. Laadukasta kulttuuria vapaaehtoistyöhön –hanke & Suomen Mielenterveysseura. SP-Paino Oy. ISBN 978-952-5513-51-6
- Pukkila, Hanna 2007. Tehdään yhdessä – Opas onnistuneisiin talkoisiin. Helsinki: Helmi Kustannus. ISBN 978-951-556-123-7
- Ropo, Arja & Eriksson, Päivi 2001. Hyvinvointipalvelut, liiketoiminta ja vapaaehtoistyö. Teoksessa Eskola, Antti & Kurki, Leena (toim.) 2001. Vapaaehtoistyö auttamisena ja oppimisena. Tampere: Vastapaino. 41 -54. ISBN 951-768-090-2
- Simanainen, Saija 2014. Käydyt keskustelut 25.3.–15.11.2014.
- Suomen Luterilainen Evankeliumiyhdistys pähkinänkuoressa 2014. Viitattu 27.10.2014. <http://sley.fi/node/89>
- Tennilä, Meri 2010. 10 askelta parempaan vapaaehtoistoimintaan. Teoksessa Karainen, Lari & Halonen, Maria & Tennilä, Meri (toim.) 2010. 10 askelta parempaan vapaaehtoistoimintaan. Helsinki: Vihreä Sivistysliitto ry. ISBN 978-952-5078-36-7
- Vallo, Helena & Häyrynen, Eija 2012. Tapahtuma on tilaisuus – tapahtumamarkkinointi ja tapahtuman järjestäminen. 3., uudistettu laitos. Helsinki: Tietosanoma Oy. ISBN 978-951-885-357-5
- Van der Wagen, Merilynn 2007. Human Resource Management for Events: Managing the event workforce. Oxford: Linacre House

- Vapaaehtoisjohtamisen hyviä käytäntöjä 2012. Teoksessa Iso-Aho, Juha & Juhola, Esko (toim.) 2012. Kulttuuria vapaaehtoistyönä! Humanistinen ammattikorkeakoulu. Sarja F Katsauksia ja aineistoja 15. 22. ISBN 978-952-456-145-7. Viitattu 9.11.2014. <http://www.humak.fi/sites/default/files/liitteet/kulttuuria-vapaaehtoistyona-2012.pdf>
- Vilkkä, Hanna 2005. Tutki ja kehitä. 1.-2. painos. Vaajakoski: Gummerus Kirjapaino Oy. ISBN 978-951-26-5269-3
- Vuosikello 2014. SOSTE Suomen sosiaali ja terveys ry. Viitattu 11.11.2014. <http://www.soste.fi/media/arvioinnin-tietopankki/vuosikello.pdf>
- Väntänen, Sari & Rehnström, Tarja 2012. Vapaaehtoistyön merkitys. Teoksessa Iso-Aho, Juha & Juhola, Esko (toim.) Kulttuuria vapaaehtoistyönä. Helsinki: Humanistinen Ammattikorkeakoulu – HUMAK. 10-13. ISBN 978-952-456-145-7. Viitattu 4.11.2014. <http://www.humak.fi/sites/default/files/liitteet/kulttuuria-vapaaehtoistyona-2012.pdf>
- Wiio, Osmo A. 2009. Viestintä yleensä epäonnistuu – Paitsi sattumalta – Wiion lait viestinnästä ja tulevaisuudesta. Espoo: Deltakirja. ISBN 978-951-96141-3-7.
- Wikipedia 2014. Vapaa tietosanakirja. Viitattu 24.10.2014. <http://fi.wikipedia.org/wiki/Talkoot>
- Yeung, Anne Birgitta 2005a. Tutkimustyökaluja vapaaehtoisuuden motivaation mysteeriin. Teoksessa Nylund, Marianne & Yeung, Anne Birgitta (toim.) Vapaaehtoistoiminta: Anti, arvot ja osallisuus. Tampere: Osuuskunta Vastapaino. 83 -103. ISBN 951-768-167-4 ISBN
- Yeung, Anne Birgitta 2005b. Vapaaehtoistoiminnan timantti: Miten mallintaa motivaatiota? Teoksessa Nylund, Marianne & Yeung, Anne Birgitta (toim.) Vapaaehtoistoiminta: Anti, arvot ja osallisuus. Tampere: Osuuskunta Vastapaino. 104-125. ISBN 951-768-167-4.
- Yeung, Anne Birgitta & Grönlund, Henrietta 2005. Nuorten aikuisten arvot, asenteet ja osallisuus. Teoksessa Nylund, Marianne & Yeung, Anne Birgitta (toim.) Vapaaehtoistoiminta: Anti, arvot ja osallisuus. Tampere: Osuuskunta Vastapaino. 167 - 191. ISBN 951-768-167-4.

LIITTEET

1. Kysely Lahden Evankeliumijuhlan lastenjuhlan (lasten, varhaisnuorten ja perheiden ohjelma) järjestelytalkoisiin osallistuneille

Kysely Lahden Evankeliumijuhlan lastenjuhlan (lasten, varhaisnuorten ja perheiden ohjelma) järjestelytalkoisiin osallistuneille

1. Sukupuoli

- Nainen Mies

2. Ikä vuoden tarkkuudella

---

3 merkkiä jäljellä

3. Oletko Sley'n jäsen?

- Kyllä
 En, mutta osallistun toimintaan aktiivisesti
 En, mutta osallistun toimintaan jonkin verran
 En, mutta osallistun muiden tahojen järjestämiin hengellisiin tilaisuuksiin
 En

4. Tarvittaessa lisätietoja tai muu kommentti edelliseen kysymykseen

---

200 merkkiä jäljellä

5. Kokemuksesi ja tietosi kasvattamisesta (valitse kaikki sopivat vaihtoehdot)

- Olen opiskellut kasvatusalaa
 Olen työskennellyt kasvatusalalla
 Olen tehnyt vapaaehtoistyötä lasten parissa
 Minulla on omia lapsia
 Olen ollut paljon lapsenvahtina
 Minulla ei sanottavasti ole kokemusta lasten kanssa työskentelystä

6. Tarvittaessa lisätietoja tai muu kommentti edelliseen kysymykseen

---

200 merkkiä jäljellä

7. Oletko koskaan toiminut pyhäkouluopettajana? (voit tarvittaessa valita kaksi ensimmäistä)

- Olen, Sleyn pyhäkoulussa
- Olen, Sleyn toiminnan ulkopuolella
- En ole

8. Oletko osallistunut Evankeliumijuhlan lastenjuhlan järjestelyihin aiempina vuosina?

- En
- En, mutta se on käynyt mielessäni
- Yhtenä vuonna
- Kahtena vuonna
- Useana vuonna
- Olen, mutta en moneen vuoteen

9. Tarvittaessa lisätietoja tai muu kommentti edelliseen kysymykseen

---

200 merkkiä jäljellä

10. Oletko osallistunut muun tahon järjestämän vastaaventyyppisen lasten, varhaisnuorten ja/tai perheiden ohjelman järjestelyihin?

- En
- En, mutta se on käynyt mielessäni
- Kerran
- Kahdesti
- Useasti
- Olen, mutta en moneen vuoteen

11. Tarvittaessa lisätietoja tai muu kommentti edelliseen kysymykseen

---

200 merkkiä jäljellä

12. Mikä tai kuka sai sinut lähtemään lastenjuhlan järjestelytalkoisiin tänä vuonna?

---

13. Milloin lupauduit vapaaehtoiseksi lastenjuhlan järjestelyihin?

- tarjouduin talkoisiin juhlien aikana
- alle 1 viikkoa ennen juhlien alkua
- n. 1-2 viikkoa ennen juhlien alkua
- n. 2-3 viikkoa ennen juhlien alkua
- n. 3-4 viikkoa ennen juhlien alkua
- n. 1-2 kuukautta ennen juhlien alkua
- aiemmin kuin 2 kuukautta ennen juhlien alkua

14. Miten lupautuminen lastenjuhlan järjestelyihin tapahtui?

- Minuun otti yhteyttä Sleyn työntekijä
- Minuun otti yhteyttä Sleyn jäsen
- Minuun otti yhteyttä joku muu työnsä puolesta
- Minuun otti yhteyttä joku muu jostakin muusta syystä
- Ilmoittauin itse Evankeliumijuhlien verkkosivuilla
- Ilmoittauin itse Sleyn työntekijälle
- Joku muu ilmoitti minut
- Muu, mikä?

---

15. Tarvittaessa lisätietoja tai muu kommentti edelliseen kysymykseen

---

200 merkkiä jäljellä

16. Pitikö ennen juhlia saamasi yhteydenotto liittyen lastenjuhlaan kohdistuvaan talkootyöhösi sisällään

- Tarvittavat tiedot
- Liikaa tietoa
- Liian vähän tietoa
- Minuun ei oltu yhteydessä ennen juhlien alkua
- Ilmoittauduin talkoisiin vasta juhlilla

17. Millainen asiasisältö olisi mielestäsi sopiva tällaiseen yhteydenottoon? (vastaa myös siinä tapauksessa, että olit tyytyväinen yhteydenoton sisältöön)

---

18. Onko yhteydenotto ennen juhlien alkua mielestäsi tarpeellinen?

- Kyllä
- Ei

19. Jos sinuun oltiin yhteydessä, tapahtuiko yhteydenotto mielestäsi

- Sopivaan aikaan
- Liian varhain
- Liian myöhään

20. Kerro, mikä on mielestäsi sopiva aika ennen juhlia tapahtuvalle yhteydenotolle. (kerro ajankohta myös siinä tapauksessa, että yhteydenotto tuli mielestäsi sopivaan aikaan)

---

200 merkkiä jäljellä

21. Mikä oli tehtäväsi tämän vuoden Evankeliumujuhlan lastenjuhlan järjestelyissä? Kuvaile hieman tehtävääsi/tehtäviäsi. Mainitse myös mikäli kuuluit lastenjuhlan suunnittelusta vastaavaan Lastenjuhla-toimikuntaan.

---

22. Oliko toimenkuva etukäteiskäsityksesi mukainen? Miksi?

---

23. Miten juhla-alueelle saavuttuasi löysit talkootehtäväsi?

- Helposti
- Aika helposti
- En osaa sanoa
- Minulla oli vähän vaikeuksia
- Minulla oli paljon vaikeuksia

24. Tarvittaessa lisätietoja tai muu kommentti edelliseen kysymykseen

---

200 merkkiä jäljellä

25. Millainen talkootehtävään perehdyttäminen oli?

- Perusteellinen
- Hyvä, mutta minulle jäi hieman epävarma olo
- En osaa sanoa
- Hankalasti ymmärrettävä tai liian lyhyt
- En kokenut saavani perehdytystä

26. Tarvittaessa lisätietoja tai muu kommentti edelliseen kysymykseen

---

200 merkkiä jäljellä

27. Olivatko saamasi ohjeet mahdollisia tapaturma- ja vaaratilanteita koskien

- Liian yksityiskohtaiset
- Sopivat
- Liian niukat
- En saanut ko. ohjeita, mutta olin itse ottanut selvää
- En saanut ko. ohjeita, mutta olisin toivonut saavani
- En saanut ko. ohjeita ja mielestäni ne olisivat olleet turhia

28. Tarvittaessa lisätietoja tai muu kommentti edelliseen kysymykseen

---

200 merkkiä jäljellä

29. Kuinka hyvin seuraavissa asioissa mielestäsi lastenjuhlan organisoinnissa onnistuttiin?

ei ollenkaan huonosti en osaa sanoa hyvin täydellisesti

Talkooväen rekrytointi	☐	☐	☐	☐	☐
Tehtävien jako	☐	☐	☐	☐	☐
Tehtäviin perehdyttäminen	☐	☐	☐	☐	☐
Tarvittavat materiaalit ja välineet	☐	☐	☐	☐	☐
Tilat	☐	☐	☐	☐	☐
Ongelmatilanteisiin valmistautuminen	☐	☐	☐	☐	☐
Turvallisuus	☐	☐	☐	☐	☐

30. Tarvittaessa lisätietoja tai muu kommentti edelliseen kysymykseen

---

---

31. Miten lastenjuhlan talkootyön organisointia voitaisiin mielestäsi kehittää?

---

32. Kuinka tärkeänä ITSELLESI pidät lastenjuhlan järjestelyihin osallistumissasi seuraavia seikkoja?

	ei toivotta- vaa	ei tärke- ää	hieman tärkeää	tärkeää	todella tärkeää
Muiden auttaminen	☐	☐	☐	☐	☐
Kokemusten kartuttaminen	☐	☐	☐	☐	☐
Mukava tekeminen	☐	☐	☐	☐	☐
Kristilliset arvot	☐	☐	☐	☐	☐
Toiminnan jatkuvuus	☐	☐	☐	☐	☐
Uuden oppiminen	☐	☐	☐	☐	☐
Mahdollisuus itse määrittää osallistumisen määrä ja laatu	☐	☐	☐	☐	☐
Yhteisöllisyys	☐	☐	☐	☐	☐

33. Tarvittaessa lisätietoja tai muu kommentti edelliseen kysymykseen

---

---

34. Miten KOIT seuraavat seikat lastenjuhlan järjestelytalkoissa?

	epämiellyttävänä	en osaa sanoa	heikosti positiivisena	positiivisena	erittäin positiivisena
Muiden auttaminen	☐	☐	☐	☐	☐
Kokemusten kartuttaminen	☐	☐	☐	☐	☐

Mukava tekeminen	☐	☐	☐	☐	☐
Kristilliset arvot	☐	☐	☐	☐	☐
Toiminnan jatkuvuus	☐	☐	☐	☐	☐
Uuden oppiminen	☐	☐	☐	☐	☐
Mahdollisuus itse määrittää osallistumisen määrä ja laatu	☐	☐	☐	☐	☐
Yhteisöllisyys	☐	☐	☐	☐	☐

35. Tarvittaessa lisätietoja tai muu kommentti edelliseen kysymykseen

---

---

36. Millaisia hankalia tilanteita kohtasit lastenjuhla järjestelyissä?

---

37. Miten hankalat tilanteet mielestäsi olisi voitu välttää?

---

38. Millaisia onnistumisen tai hyvän olon tilanteita koit lastenjuhla järjestelyissä?

---

39. Mikä mielestäsi johti tai myötävaikutti positiivisen tilanteen muodostumiseen?

---

40. Voisitko kokemuksesi perusteella ajatella osallistuvasi Evankeliumijuhlan lastenjuhlan järjestelyihin myös tulevaisuudessa?

- Aion osallistua
- Voisin kuvitella osallistuvani
- En osaa sanoa
- Vain jos juhlaa ei muuten voitaisi järjestää
- En missään tapauksessa

41. Alla olevaan kenttään voit halutessasi tarkentaa antamiasi vastauksi tms. Merkitse kysymyksen numero ja kirjoita haluamasi tarkennus tai muu kommentti. Voit myös kirjoittaa muita huomioitasi, ajatuksiasi aiheesta tai terveisesi tutkijalle tai lastenjuhlaa organisoivalle taholle.
